

လူလိမ်လူကောက်
ခပ်ခိုထောက်
နန်ဒီတာ ဟတ်ခ်ဆာ

မြန်မာ့တော်လှန်ရေးအင်အားစုများအပေါ်
ဘိဒွိယဇစ်ထောက်လှမ်းရေး၏ လှည့်စားခဲ့ပုံများ

လွင်အောင်စိုး
(ဘာသာပြန်သည်)

အခန်း(၁)

လူလိမ်လူကောက် စစ်စုံထောက်

အိန္ဒိယ စစ်ဘက်ထောက်လှမ်းရေး က မြန်မာ့တော် လှန်ရေး အင်အားစုများ ကို
မည် သို့လိမ်လည် လှည့်စားခဲ့ပုံများ

နန်ဒီတာ ဟတ်ဒ်ဆာ

ဘာသာပြန် - လွင်အောင်စိုး

တည်းဖြတ် - ဘိုဘိုလန်းစင်

မျက်နှာပုံ - ပန်းချီမျိုး မြင့်

စာအုပ် အပြင်အဆင် - ထွန်းထွန်း (မုံရွာ) ထုတ်ဝေသူ - မဇ္ဈိမ

ပုံနှိပ် - Wanida Press

14/2 Moo 5 , T, Sanphisuea, A Muang, Chiang mai 50300

Tel: 0817838569 , Fax: 053 110504

Penguin Books Ltd, Registered Offices: 80 Strand , London

WC2R 0RL, England First published by Penguin Books India 2009

Copyright @ Nandita Haksar 2009

All rights reserved

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

The views and opinions expressed in this book are the author's

own and the facts are as reported by her which have been verified to the extent possible, and the publishers are not in any liable for the same.

JSBN 9780143064893 (Original English Version) This book is sold subject to the condition that it shall not, b way of trade or otherwise, be lent, resold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior written consent in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser and without limiting the rights under copyright reserved above, no part of this publication may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, or transmitted in any form or by any means (electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise), without the prior written permission of both the copyright owner and the above-mentioned publisher of this book.

အာကာသယာဉ်မှူးတွေရဲ့ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေကနေ ကျနော်တို့ သိလိုက်ရတဲ့ အကောင်းဆုံး သင်ခန်းစာကတော့ လေရယ် သမုဒ္ဒရာတွေရယ်၊ ကုန်းမြေတွေရယ်၊ ပြီးတော့ အမျိုးမျိုးသော သက်ရှိသတ္တဝါတွေဟာ မိသားစုတစ်ခုရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေပါပဲ။ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုဆက်စပ်နေကြပါတယ်။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာမှာ အပူရှိန် မြင့်တက်လာတာဟာ ကမ္ဘာ့ဂြိုဟ်ရဲ့ အခြားတစ်ဖက်မှာ မုန်တိုင်းတွေ တိုက်ခတ်စေပါတယ်။ ရေတွေကြီးတတ်ပါတယ်။ ဒါက ဥပမာ အနေနဲ့ ပြောတာပါ။ ကမ္ဘာ့ဆိုတာ မှောင့်မှောင်မည်းမည်း အာကာသစကြာဝဠာထဲက သူ့ဝင်ရိုးပေါ်ဖြည်းဖြည်းချင်း လည်နေတဲ့ ဂြိုဟ်သေးသေး ပြာပြာနှမ်းနှမ်းလေး တစ်လုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကမ္ဘာဟာ စကြာဝဠာထဲမှာ ဘာမှ အရေးပါတာ မဟုတ်မှန်း သိလိုက်ရတဲ့ အချိန်မှာတည်းနဲ့ တည်း စည်းလုံးညီညွတ်ကြဖို့နဲ့ မတူကွဲပြားမှုတွေကို လက်ခံကြဖို့ ကျနော်တို့ကို တစ်ခါထဲ

မျက်စိဖွင့်ပေးလိုက် တော့တာပါပဲ။

The Ultimate Family Album

(222.spacefprspecies.ca)

...

အမှာစာ

နန်ဒီတာ ဟတ်ခ်ဆာ၏ မြန်မာနိုင်ငံအကျဉ်းသားများ ကူညီရေး က တဆင့်ပြီး တဆင့် ပတ် သက်၍ သူ့ကို ကျမ သိလာရသည်။ အရင် နှစ် အနည်းငယ်က လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာ များ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် ကျမတို့ အချင်းချင်း နီးနီးကပ်ကပ် လက်တွဲ လုပ်ခဲ့ကြသည်များ ရှိ သည်။ သူတို့ကို အာဏာပိုင်များ က ဖမ်းဆီးခဲ့ပြီးနောက် ပထမ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အန္တမန်ကျွန်းစုရှိ ပို.ဘ လဲမြို့ အကျဉ်းထောင်၌ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၀၆ မှစ၍ ကိုလ်ကတ္တားရှိ ပရက်ဆီဒန်ဆီထောင်ကို ပြောင်းရွှေ့ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင် ဖြစ်သည်။ နန်ဒီတာ သူတို့ကို ကိုယ်စားပြု ပြီး အမှု လိုက်ပေးနေသည်မှာ ဆယ်နှစ် ကျော် ရှိလာပြီ ဖြစ်သည်။ ရှေ့ဆက် လုပ်လိုသည့် သန္နိဌာန်ကြောင့် သာ သည်အချိန်ထိ သူ ဇွဲ မလျှော့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပို.ဘလဲ အကျဉ်းထောင်တွင် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်မြန်မာများ အတိဒုက္ခရောက်လျက် လုံးပါးပါး နေရသည့်အ ဖြစ်ဆိုးကို ကျမ ကြားသိရသည်။ သူတို့ရပိုင်ခွင့်ရှိသော အခြေခံရပိုင်ခွင့် များ ပင် မရဘဲ ရှိနေသည်ကိုလည်း ကျမ ကြားရသည်။ သည်မှာ တင် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများ အတွက် သွေးစည်းညီညွတ်ရေး ကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းဖို့ ကျမ စိုင်းပြင်းတော့သည်။ နန်ဒီတာကိုလည်း အဖွဲ့တွင် ပူးပေါင်းဖို့ ကျမ ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။

လူလိမ်လူကောက် အိန္ဒိယ စစ်ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိတဦး၏ ကောက်ကျစ်ကြံစည်ထား သည့် အစီအစဉ်တွင် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများ

ဘုမသိဘမသိနှင့် သားကောင် ဖြစ်ခဲ့ ကြရ၏ ။ ထိုမျှမကသေး၊ အိမ်နီးချင်းမြန်မာပြည်တွင်
ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေး လှုပ်ရှားမှု ကို အိန္ဒိယက - တက်တက်ကြွကြွ
ထောက်ခံနေရာမှ ရုတ်တရက် ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး မူဝါဒ အသစ် ပြောင်းလဲလိုက်ရာ၌ လည်း
သူတို့ ချစ်အားခံကြရပြန်သည်။ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးသော မူဝါဒအသစ် မှာ အိန္ဒိယ အစိုးရ၏
အမြင်ကျဉ်းမြောင်းမှု ဟု ကျမ အခိုင်အမာ ပြောရသည်။

စာရေး ဆရာ နန်ဒီတာက ယခုစာအုပ်တွင် အလွန်အရေး ကြီးသော
မေးခွန်းတခုကို မေး ထားသည်။ “ကျမတို့ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတစ်ခုက
အာဏာရှင်စနစ်ကျင့်သုံးနေသည်ဆိုလျှင် ကျမ တို့ဆီမှာ ဒီမိုကရေစီ ကျင့်သုံးနိုင်ပါ့မလား” ။
မြန်မာနိုင်ငံဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေး ပြည် သူတို့ လှုပ်ရှားမှု ကို
ထောက်ခံအားပေးရမည် ဆိုသည်မှာ ကျမတို့အိန္ဒိယ၏ ဝတ္တရားဟု ကျမအ နေဖြင့် ရဲရဲကြီး
ယုံကြည်သည်။ ထိုသို့ ထောက်ခံအားပေးခြင်းသည်သာ ဒေသတွင်း : နိုင်ငံများ ငြိမ်း ချမ်းရေး
တည်တံ့အောင် လုပ်နိုင်ဖို့ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းဟု ကျမ ယုံသည်။ သည်လိုမှလည်း
ဒီမိုကရေစီ ရှင်သန်ကြီးထွားနိုင်မည် ။

ရှေ့နေ နန်ဒီတာ သူ့အမှု သည်များ လွတ်မြောက်ရေး အတွက်
စိတ်အင်အားအပြည့်ဖြင့် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို ဤစာအုပ် ဖတ်သူတိုင်း
ဘဝင်ကျလိမ့်မည် ဟု ကျမ ပြောရ သည်။ သူတို့ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် သူ
တကယ်စိုးရိမ်သည်။ ထို့ထက်ပိုပြောရလျှင် အိန္ဒိယ ၏ အနာဂတ် ဒီမိုကရေစီနှင့် ပတ်သက်၍
နန်ဒီတာက စိုးရိမ်နေသည်။ ရှေ့နေ အမှု နိုင်အောင် စိတ်နှစ် မြှုပ်ထားပုံမျိုး မဟုတ်တော့ဘဲ
အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု က ထွက်ပေါ်လာသည့် အခြေခံတန်ဖိုးများ ကို ထိန်းသိမ်းဖို့
မျိုး ချစ်တဦး အမြော်အမြင်ဖြင့် အားသွန်ကြိုး ပမ်းနေပုံမျိုး ဟု ဆိုရမည် ။

အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာ အကြား တာရှည်ခိုင်ခန့်မည် ချစ်ကြည်ရေး တံတားခင်းရန်
(ဗိုလ်ချုပ်) အောင်ဆန်းနှင့် နက်တာဂျီ (ချန်ဒြာဘို.စ်) တို့တွင် တူညီသည့် ရည်မှန်းချက်
ရှိခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ - မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး က တန်းတူညီမျှသည့် အာရုံပြည်ထောင်စုကြီး
တည်ဆောက်ဖို့ မူလအုတ် မြစ်ဟု အောင်ဆန်း ရည်မှန်းခဲ့သည်။ နန်ဒီတာ စာအုပ်ကို

ဖတ်ရသော အခါ အိန္ဒိယ မြန်မာမျိုး ဆက် သစ်မျိုး နှစ် နိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေး နှင့် သွေးစည်းရေး
တံတားခင်းကြမည် ဆိုလျှင် အောင်ဆန်း ရည်မှန်း ချက်အတိုင်း ဖြစ်လာမည် ဟု
ကျမပြန်မျှော်လင့်ရဲလာပါပြီ။

(ထိုးမြဲလက်မှတ်)

ဒေါက်တာ (ဒုဗိုလ်မှူး ကြီး) လက်ခံရှိမီး ဆဲဂါ

ကန်ပူရ၊ ၂၀၀၈ မတ်လ ၁၈ ရက်

...

စာရေး ဆရာ၏ မှတ်ချက်

၁၉၈၉ မေလတွင် မြန်မာစစ်အစိုးရက နိုင်ငံအမည် ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်
Burma ဟု သုံးနှုန်းခြင်းမှ Myanmar ဟု ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီရေး
တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတို့က စစ်အစိုးရကို တရားဝင်အစိုးရဟု လက်မခံ၍ Burma ဟုသော
ဆက်လက် သုံးနှုန်းခဲ့သည်။ ကျမက သူတို့နှင့် သွေးစည်းညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ထားသဖြင့်
နိုင်ငံတော် ရုံးသုံးစာမှလွဲ၍ Burma ဟုသာ သုံးနှုန်းပါမည် ။

...

အခန်း(၂)

ဘယ်နှစ် ဖက်

၂၀၀၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်က အိန္ဒိယပိုင် အန္ဒမာန် (Andaman Islands) ကျွန်းစုရှိ ပို့.ဘလဲ (Port Blair) မြို့ အာဘီရှက်ခဲ (Abhishek) ဟိုတယ်တွင် ကျမတည်းနေ သည်။ ဟိုတယ် အခန်းထဲ ဖိုးချိုဝင်လာသည်။ သူ့လက်ထဲတွင် မြန်မာအကျဉ်းသားတွေ ထုလေ့ရှိသည့် သစ်သားပန်းအိုး လှလှလေး တစ်လုံး ကိုင်ထားသည်။ ပန်းအိုးထဲတွင် အစိမ်းရောင် ကျောက်ခက် များ နှင့် ရောယှက်လျက် ပန်းပွင့်များ လှလှပပ အစီအရီ ထိုးထားသည်။ ပန်းအိုးကို ဂရုတစိုက် ယူ ဆောင်လာရင်း ကျမရှေ့ရောက်တော့ သူ့မျက်နှာကို မော့လိုက်သည်။ ထို့နောက် ရှက်ရွံ့ အားနာ သည့် အမူအရာဖြင့် လှမ်းပေးသည်။ ကျမ ကြိုက်မှ ကြိုက်ပါမလား စိုးထင်နေပုံရသည်။ သူ့လက် ဆောင် ပန်းအိုးလေးကို ကျမ ကျေနပ်နှစ် လက်ခံလိုက်သည့်အခါမှာ တော့ သူ့မျက်နှာဝင်း လက်သွားသည်။ “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ကျွန်မ လိုက်လိုက်လှဲလှဲ ပြောလိုက်သည်။

ဖိုးချိုလို အမူ သည်တွေ ဆီက ဒီလိုအပြုအမူမျိုး သည် ကျွန်မအတွက် အဓိပ္ပာယ် အရှိဆုံး ဖြစ် သည်။ ဒီလိုလက်ဆောင်မျိုး ကိုလည်း ကျမ အမြဲတမ်း တန်ဖိုးထားတတ်သည်။ တကယ်တော့ လူ တဦးနှင့် တဦး ယုံကြည် စိတ်ချကြောင်း ပြသည့် လက်ဆောင်ပင် ဖြစ်သည်။ တကယ်လည်း အချုပ် အနှောင်က ပြန်လွတ်လာသည့် ကျမ အမူ သည်များ ကျမကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောရင်း လက် ဆောင်ပေးလေ့ ရှိခဲ့ဖူးသည်။ သူတို့လွတ်အောင် ကျမရှေ့နေလိုက်ပေးသဖြင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောချင်ကြသည်။

ဖိုးချိုမှာ ၁၉၉၈ ကတည်းက အချုပ်ခံနေရသည်။ ယခုထိ ရှစ်နှစ် လုံးလုံး သူ့ကို အမူ မစစ်၊ အမူ ပင် ဖွင့်မထားချေ၊ မကြာခင် ပြန်လွတ်လိမ့်မည် ဆိုသော မျှော်လင့်ချက်လည်း သူ့တင်မရှိ။

အခုတော့ သူ့အမူ ကို စစ်ဖို့ ဖြစ်လာပြီ။ ကျမ သူ့ကို ရှေ့နေလိုက်ပေးသည်။

နာရီပိုင်းအတွင်း : သူ့ကို ပြန်ထိန်းသိမ်းကြတော့မည် ။ သူ့ကို ကိုလိကတ္တာ: (Kolkata) ပို့ရန် ကျမ မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။ ကျမ လိုက်သော အမှုများတွင် အမှုသည်အာမခံကို ရုပ်သိမ်းပြီး ထိန်းသိမ်းထားဖို့ တရားရုံးကို ဦးတိုက်လျှောက်ထားခြင်း မရှိတတ်။ ဖိုးချိုတို့အမှုက ပထမဆုံး ဖြစ်တော့သည်။

ဖိုးချိုနှင့် ကျမ တဦးကိုတဦး မည်သည့်စကားမှ မပြော ဖြစ်ကြပါ။ ကျမတို့နှစ်ယောက် ကြား အပြန်အလှန် နားလည်နိုင်မည့် ဘာသာစကား မရှိ။ သူက မြန်မာပြည်က အရင်လူမျိုး ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် ဖြစ်သည်။ ကျမက နယူးဒေလီက ဖြစ်သည်။ ကျမတို့နှစ်ယောက် စလုံး၌ စိတ်ဝင်စားစရာ တခုခု ပြောဖို့၊ သူ့အတွေ့အကြုံကိုယ်အတွေ့အကြုံ ဖလှယ်ဖို့ မရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်။ သူက မြန်မာပြည်မှာ နေတုန်း ကေအန်ယူ (Karen National Union - KNU) ဘက်ကနေ ကော်သူလေး ပြည်နယ် ထူထောင်ရန် စစ်တိုက်ဖူးသည်။ ကော်သူလေး ဆိုသည်မှာ မကောင်းဆိုးဝါးများ မရှိသော နယ်မြေဟု ဆိုသည်။ ဖိုးချိုတို့ တိုက်သော စစ်ပွဲမှာ ၁၉၄၉ မှစ၍ ယခုဆိုလျှင် နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ်ကျော် ကြာနေပြီ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြာဆုံး တော်လှန်ရေး ဖြစ်သလို ကမ္ဘာ့အရက်စက်ဆုံး စစ်အစိုးရများ ထဲက မြန်မာစစ်အစိုးရကို ဖိုးချိုတို့ ကေအန်ယူက တိုက်နေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

အခန်းတွင်း၌ ကျမတို့နှစ်ယောက် တိတ်တိတ် ထိုင်နေကြသည်။ ထိုစဉ် အခန်းတံခါး ပွင့်လာပြီး သိမ်းအောင်ကျော်နှင့် ခညလင်းတို့ ဝင်လာသည်။ ကျမက သူတို့နှစ်ယောက်အား ဖိုးချိုပေးသော ပန်းအိုးလက်ဆောင်ကိုပြရင်း... “လူတစ်ယောက်ကို အချုပ်ထဲ ပြန်ထည့်ဖို့ လက်ဆောင် ပေးခံရတာ ဒါ ပထမဆုံးပဲ” ဟု ပြောလိုက်သည်။ ထိုစကားကို ဖိုးချို နားလည်အောင် သူတို့ မြန်မာလို ဘာသာပြန်လိုက်သော အခါ သုံးယောက်သား တဝါးဝါးဖြင့် ပွဲကျနေတော့သည်။

သိမ်းအောင်ကျော်နှင့် ခညလင်းတို့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်က ရခိုင်လူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၈တွင် မြန်မာတနိုင်ငံလုံး၌ ရှစ်လေးလုံး လူထုအုံကြွမှုကြီး ပေါ်လာလေသော အခါ သူတို့နှစ်ယောက် စာသင်ကျောင်းကို ကျောခိုင်းပြီး နိုင်ငံရေး

ထဲပါလာသည်။ ထို့နောက် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးခွင့်ရရေး လှုပ်ရှားနေခဲ့ကြသည်။ မြန်မာစစ်အစိုးရ အား ဆန့်ကျင်သည့် ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု တွင် လည်း ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

မကြာခင် အချုပ်ထဲ ပြန်ဝင်ရဦးမည် ကို သူတို့ သုံးယောက် စလုံး သိနေကြသည်။ အချုပ် ခန်း အခြေအနေ ဘယ်လောက်ဆိုးကြောင်းလည်း သူတို့သိပြီး ဖြစ်သည်။ မည် သူမျှ အချုပ်ထဲ မနေချင်။ သို့သော် သူတို့ကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ကတ္တားသို့ ပြောင်းပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံကြသည်။ ကိုယ်ကတ္တား ရောက်လျှင် အခြေအနေ ပိုကောင်းဖို့ မျှော်လင့်ချက်ရှိသည်။ တရားဥပဒေကြောင်း အရ ရင်ဆိုင်နိုင်မည် ။ မြန်မာနှင့် ဘင်္ဂါလီ အကြားသမိုင်းကြောင်းအရ လူမျိုး ရေး ဆက်ဆံမှု က လည်း ရှိနေသည်။ လေယာဉ်အပိုင်စီးသူမြန်မာနှစ် ယောက် ကို ၁၉၉၀ ဘာရာဆတ် (Barasat) တရားရုံးတင်စဉ်က ကိုယ်ကတ္တားဒေသခံတို့က ပန်းကုံးစွပ်ကာ ထောက်ခံ အားပေးခဲ့ဖူးသည်ကို သူတို့ သိထားသည်။

ဖိုးချို၊ သိမ်းအောင်ကျော်နှင့် ဓညလင်းတို့ သုံးယောက် အခြား မြန်မာ ၃၃ ဦးနှင့် အတူ ပို့ဘလဲ ထောင်တွင် ၁၉၉၈ ကတည်းက ဘဝပျက်နေခဲ့ရသည်။ မည် သည်ပြစ်မှု နှင့် မျှ တရားစွဲဆို မခံရဘဲ နေခဲ့ရသည်။ အိန္ဒိယ အရှေ့မြောက်ပိုင်းတွင် သူပုန်ထရန် လက်နက်အမြောက်အမြား တရားမဝင် သွင်းယူလာသူများ က သူတို့အားလုံးကို စွပ်စွဲသည်။ သို့သော် မြန်မာများ က သူတို့ သည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်သူများ ဖြစ်ပြီးအိန္ဒိယ စစ်ထောက်လှမ်းရေး တဦးက လှည့်စားအမြတ် ထုတ်သွားကြောင်း တုံ့ပြန်ပြောဆိုကြသည်။

ဤကိစ္စကို အိန္ဒိယဗဟိုစုံစမ်းဆေးရေး အဖွဲ့ (Central Bureau of Investigation ဇီဘီအို) က တာဝန်ယူ စစ်ဆေးသည်။ စုံစမ်းရေး တွင် အိန္ဒိယစစ်တပ်က ပူးပေါင်း ကူညီခြင်း မရှိဟုလည်း မီဒီယာများ သို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ တရားရုံးသို့ အမှု တင်သော အခါ လိမ်လည်လှည့်စားသွားသည် ဆို သော အိန္ဒိယ စစ်ထောက်လှမ်းရေး အကြောင်းကို အလျဉ်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရ သည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) အပါအဝင်

မြန်မာအစိုးရ အတိုက်အခံများ က ပို.ဘလံ၌ အဖမ်းခံနေရသော မြန်မာများ ပြောသည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံပေးကြသည်။ သူတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သက်တမ်းအရှည်ဆုံး အာဏာရှင်မြန်မာ စစ် အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သည့် အတိုက်အခံ အင်အားစုများ သာ ဖြစ်သည်ဟုလည်း အလျှော့မပေး ခုခံ ပြောကြသည်။

လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်မြန်မာများ ဘက်က ရှေ့နေလိုက်ပေးသည့် ကျမကို အိန္ဒိယဆန့် ကျင်ရေး သမားဟု တဦးဦးက စွပ်စွဲလာနိုင်သည်။ ကျမ ကတော့ နည်းနည်း မှ မှ မည် မဟုတ်ပါ။ ဖိုး ဒျူတို့ လူသိုက်ကို တရားဥပဒေကြောင်းအရ ဖြေရှင်းခွင့်မရအောင်၊ အမှန်တရားကို ဆက်လက် ဖုံး ဖိထားနိုင်အောင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံရေး လောကက တချို့ မရမက အားထုတ်နေမှန်း ကျမ သိထားပြီး ဖြစ်သည်။

သူတို့အမှု ကို လက်ခံစဉ်က အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဒေသန္တရ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများ မည် သို့ ဖြစ်ပျက်နေမှန်း ကျမ စိုးစဉ်းမျှမသိခဲ့ပါ။ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း သတိ မထားမိပါ။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တွင် မလက္ကာရေလက် ကြားက မည် သို့ အရေး ပါသည်ကိုလည်း ကျမ စိတ်မဝင်စားခဲ့ပါ။ ထိုအတူ မြန်မာနိုင်ငံ ရခိုင်ပြည် နယ်တွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်း ဆောက်လုပ်ခြင်း၏ အရေး ပါပုံ၊ “ရွှေ” ဓာတ်ငွေ့တူးဖော်ထုတ်လုပ်ရေး ဆန့်ကျင်သည့် လှုပ်ရှားမှု စသည့် ဗဟုသုတများ ကျမတွင် မရှိခဲ့ပါ။

ဖမ်းဆီးထားသည့်လူကို အမှု ဖွင့်အရေး ယူခြင်းမရှိဘဲ အကျဉ်းချထားခြင်းသည် မတရား ကြောင်း ကျမက လုံးဝ လက်ခံသည်။ အိန္ဒိယ စစ်ထောက်လှမ်းရေး တဦးက သွေးအေးအေးဖြင့် လူ သတ်ခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ်ပေးရမည် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်သည်ဟု ကျမက ယုံကြည်သည်။ စစ်တပ်ဖြင့် ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာ ဖြိုခွဲနှိပ်ကွပ်သူတို့ကို ဆန့်ကျင်ခြင်းက မှန်သည်ဟုလည်း ကျမ ခံစားရ သည်။

ဆန်းတော့ဆန်းနေသည်။ အိန္ဒိယရှိ လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့များ ၊ ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များ ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) လို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ က ဖိုးဒျူတို့လို လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများ ဘက်မှ ကူညီဖို့

ထွက်မလာနိုင်ကြသေးပါ။ မြန်မာများ ဘက်က မားမားမတ် မတ် စာနာပေးနိုင်သူဆိုလို့ တဦးတည်းသာ ရှိသည်။ သူက လူသိများ သည့် အမျိုး သမီး ဗိုလ်မှူး ကြီးဟောင်း လက်ခံရမီး ဆဲဂါ (Lakshmi Sehgal) ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု တွင် လေးစားအပ်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးနက်တာဂျီ ဆူဘတ်စ် ခန္တရာ ဘို.စ် (Subhas Chandra Bose) တည်ထောင်ခဲ့သည့် အိန္ဒိယအမျိုး သား တပ်မတော် မှ အမျိုး သမီး စစ်တပ် (ရာနီ ရှန်ဆီ) (Rani of Jhansi Regiment) ကို ဦးဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

၁၉၇၁ တွင် လက်ခံရမီး ကွန်မြူနစ်ပါတီ (Communist Party of India - Marxist) သို့ ဝင်လိုက်သည်။ ထိုပါတီသည် လောလောဆယ် ကာလကတ္တား ပရက်စီဒန့်စီထောင် (Presidency Jail) ထဲ ရောက်နေသော မြန်မာအကျဉ်းသားများ အပေါ် တော် တော် ညှာတာ သနားလှသည့် ပါတီ ဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီ (PM) သည် တိဘတ်အရေး ကို မထောက်ခံပါ။ သို့သော် မြန်မာအတိုက်အခံ လှုပ်ရှားမှု ကိုတော့ ထောက်ခံရန် ဆန္ဒရှိသည်။ ဘာကြောင့် ထိုသို့ ဖြစ်နေရသနည်း။ ကျမ အမှု သည်များ မှာ ကိုယ့်ကြမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးခွင့် ရရေး အတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသည့် မြန်မာတိုင်းရင်းသား လူနည်းစုများ ဖြစ်သည်။ ကရင်နှင့် ရခိုင်တိုင်းရင်းသားများ အနေဖြင့် အမျိုး သားရေး ကိစ္စကြောင့် မြန်မာကွန်မြူနစ်တို့နှင့် လက်တွဲ လှုပ်ရှားရန် ပြဿနာကြီးသည်။ ကွန်မြူနစ် တရုတ်နှင့် လည်း ဆက်ဆံရေး က ထို့အတူပင် ရှိသည်။

အိန္ဒိယတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (PM) နှင့် ကွန်ဂရက် (Congress) ပါတီတို့က တခြားစီပင် ဖြစ် သည်။ ကွန်ဂရက်ပါတီက အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLB) နှင့် မြန်မာ့အရေး လှုပ်ရှားမှု တွင် အငြင်းပွားဖွယ်ရာ မရှိသော ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို မထောက်ခံသလောက် ဖြစ် နေသည်။ အမှန်တော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အိန္ဒိယဆိုသည်မှာ တစ်မိန်းပြင်ပြင်မဟုတ်။ ဆက်စပ်မှု အတော် များများ ရှိထားသည်။ အမေ ဖြစ်သူ ဒေါ်ခင်ကြည်က အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်လာထမ်းဆောင်စဉ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဒေလီတွင်

ကျောင်း တတ်ဖူးသည်။ ထို့နောက် ဒေလီရှိ Lady Shri Ram ကောလိပ်တွင် ပညာဆက်လက်ဆည်းပူးခဲ့ သည်။တိဘက်ရေး ရာ ပညာရှင် ဗြိတိသျှလူမျိုး မိုက်ကယ် အဲရစ်နှင့် လက်ထပ်ပြီးသည့်တိုင် ၁၉၈၇ တွင် သူတို့ လင်မယား ဆင်းမလား(Shimla) ရှိ Institute of Advanced Studies ကျောင်းတွင် သုတေသနပြုရင်း အိန္ဒိယလာနေခဲ့သည်။ ထိုနှစ် ကား ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘဝတွင် မိသားစု နှင့် ရှင်ကွဲကွဲရမည် အဖြစ်ဆိုးများ မစမီ တနှစ် အလို ဖြစ်သည်။ ဤမျှအထိ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နှင့် အိန္ဒိယ ဆက်စပ်နေခဲ့သည့်တိုင်အောင် ကွန်ဂရက်ပါတီက ဒေါ်စုနှင့် ပတ်သက်သမျှ ဒုက္ခအဖြစ် ဆိုးများ တွင် လျစ်လျူရှုနိုင်လွန်းလှသည်။

မိခင်ကြီး အသည်းအသန် မမာမကျန်း ဖြစ်နေသဖြင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ၁၉၈၈ တွင် ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည် မြန်မာပြည်ကို ပြန်ရောက်လာသည်။ တနိုင်ငံလုံး လူထုအုံကြွမှု ကြီး ဖြစ်နေချိန် နှင့် တိုက်ဆိုင်နေရာ လှုပ်ရှားသူများ ကြားတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို တွေ့ ရလေသည်။ မြန် မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်များ ရသမျှ ပိတ်ဆို့တားမြစ်သည့်ကြားမှပင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်သော အမျိုး သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရရှိသည်။ မဲဆန္ဒနယ်မြေ ၄၈၅ ခုတွင် ၃၉၂ နေရာ၌ အနိုင်ရလိုက်သည်။ ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်း များ အရ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသော်လည်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရသူများ ကို မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ် တို့က အာဏာလွှဲပေးမည် မဟုတ်သည်မှာ ချက်ချင်း ဆိုသလိုပင် သိသာရှင်းလင်းသွားသည်။

ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံထားရသူတို့မှာ လွှတ်တော် တက်ရမည့် အစား အမဲလိုက်ခွေးအ လိုက်ခံရ သကဲ့သို့ ဖြစ်နေတော့သည်။ ပထမဦးဆုံး ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်မှာ ဦးကြည်မောင် ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ငါးဆယ်ကျော် ဖမ်း ဆီးခံရသည်။ အချို့ ထောင်ကျသည်။ အတော် များများ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်းခံရသည်။ ၁၉၅၅ ဇူလိုင် တွင် ပြည်ပရောက် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ အဝေးရောက် မြန်မာအမျိုး သား ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (NCUG) ကို ဆွီဒင်နိုင်ငံ ဘွန်မားစ်ဗစ်ခ်(စီommersvik) တွင် ဖွဲ့လိုက်ကြသည်။

ထိုအစိုးရ အား နော်ဝေက ပထမဆုံး အသိအမှတ်ပြုသည်။

အိန္ဒိယက အဝေးရောက် မြန်မာညွန့်ပေါင်းအစိုးရအား အသိအမှတ် မပြုပါ။ သို့သော် နယူး ဒေလီတွင် ရုံးခန်း ဖွင့်ခွင့်တော့ ပြုလိုက်သည်။ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံကိုယ်စားလှယ်ငါးဦး အိန္ဒိယ တွင် နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့်ရသည်။ သူတို့အထဲမှ ဒေါက်တာတင်ဆွမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အကြီးအကဲ ဖြစ် သည်။ လက်ရှိတွင် တောင်အာရှရေးရာ ဝန်ကြီး တာဝန်ကို ယူထားသည်။

သို့သော် အိန္ဒိယအစိုးရ၏ အားပေးထောက်ခံမှု မှာ သိပ်မကြာလိုက်ပါ။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်အား ထောက်ခံဖို့ ရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် မြန်မာစစ်အစိုးရကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချရန် ငြင်းဆန်လာသည်။ မြန်မာစစ်အာဏာပိုင်တို့အား ပြစ်တင်ရှုတ်ချရန် ကုလသမဂ္ဂက ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် လည်း မထောက်ခံဘဲ ရှိနေတော့သည်။

အိန္ဒိယအစိုးရ ဘာကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ပစ်ပယ်၍ မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်များ အား ထောက်ခံနေသည်ကို ကျမ သဘောမပေါက်နိုင်ပါ။ ပိုပြီး နားမလည်နိုင်ရသည်မှာ လွတ်လပ် ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာ ၃၆ ဦးကို အိန္ဒိယအစိုးရက ဥပဒေကြောင်းအရ အမှု ဖွင့် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းမရှိ ဘဲ အကျဉ်းထောင်ထဲထိန်းသိမ်းထားသည့်ကိစ္စ ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယ အကျဉ်းထောင်ထဲမှ မြန်မာလူမျိုး ၃၆ ဦး လွတ်မြောက်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ဖို့ မလွယ်မှန်း ကျမ တွေ လာသည်။ စစ်အေးခေတ် နိုင်ငံရေး တွင် ဟိုဘက်သည်ဘက် မည် သည်ဘက် လိုက်ရမှန်းမသိအောင် ရှုပ်ထွေးနေတတ်သည်။ ဤသဘောမျိုး ကို အိန္ဒိယတွင် ကျမ တွေ နေရသည်။ ခေတ်သစ်နိုင်ငံရေး ကို ကျမအနေဖြင့် အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်ဦးမည် မဟုတ်သေးပါ။ ကျမ လူ ဖြစ်လာသည့်ခေတ်ကြောင့် ဟု ဆိုရပါမည် ။ ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီးများ အကြောင်း ရုပ်ရှင်များ၊ စာအုပ်များ တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်းသာ သမိုင်းမှတ်ရသော ခေတ်၌ ကျမ လူ ဖြစ် လာသည်။ ဤသမိုင်းသည် ကောင်းသူနှင့် မကောင်းသူ၊ မှန်သူနှင့် မှားသူ စသည့် နှစ် ဖက်အင်အား တို့

တိုက်ခိုက်ကြသည့် အကြောင်းများ ချဉ်းသာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး အတိတ်က အကောင်း-အဆိုးတို့အား နောက်ကြောင်း ပြန်ထားသည်များ ကိုသာ ကျမ နားလည်သည်။ တိုက်ပွဲတစ်ခုသည် သမိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲကား စိတ်ဓာတ်မှန်ကန်သူတို့နှင့် မမှန်ကန် သူတို့ အကြား၊ နိုင်ငံရေး အတွက် ကိုယ်ကျိုး စွန့် သယ်ပိုးသူနှင့် ကိုယ်ကျိုး ရှာသမားတို့အကြား တိုက်ပွဲ ဖြစ်သည်။ ဒဏ္ဍာရီလာ မင်းညီမင်းသားတို့က မြွေနဂါးကို တိုက်ခိုက်သည်ကို ကြည့်မလား၊ နယ်လ်ဆင် မင်ဒဲလားက အသားအရောင် ခွဲခြားမှု စနစ်ကို တိုက်ဖျက်သည်ကို ကြည့်မလား၊ အိန္ဒိယ အမျိုး သားလွတ်မြောက်ရေး ကို ဖော်ပြထားသော ရုန်းကန်လှုပ်ရှားပုံကို ကြည့်မလား သမိုင်းများ ကို တွေ့ ရမည် ။ ထို့အတူ ကိုလိုနီစနစ်၊ ဇီယွန် ဂျူး ကြီးစိုးရေး စနစ်၊ အရင်းရှင်စနစ်တို့ကို တိုက်ဖျက် သော ပါလက်စတိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်တို့တွင် လည်း သမိုင်းရှိနေသည်။

နိုင်ငံရေး ယုံကြည်မှု အရ လက်ဝဲသမားနှင့် လက်ယာသမားတို့က ကမ္ဘာကြီးကို နှစ် ပိုင်းခွဲ ထားခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံရေး ကို ရှုမြင်သုံးသပ်သည့်အပေါ် မူတည်၍ တဖက်ဖက်သို့ အလွယ်လိုက် သွားခဲ့မည် သာ။ လက်ယာသမားတို့ဘက်တွင် အကြိမ်အတော် များများ မှာ :ခဲ့ကြဖူးသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေး ပါတီများ ရှိနေသဖြင့် လမ်းမှန်ရောက်အောင် မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပြန်ပြင်နိုင်ခဲ့ကြ သည်။ မလိုလားအပ်သော ထိခိုက်နစ်နာနိုင်သည်များ ကိုခပ်သွက်သွက်ပင် လျော့ပါးသက်သာ အောင် ဖယ်ရှားနိုင်ခဲ့ကြသည်။ လက်ဝဲသမားတို့ ဘက်ခြမ်းကို ကြည့်လျှင်လည်း တိုးတက်သော အ ပြင် ရှိသူများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်ကို တွေ့ ရသည်။ သူတို့သည် ပြောင်းလဲမှု ကို မလိုလားသော လက်ယာ ရှေးရိုးစွဲဝါဒီများ ကို တိုက်ပွဲဝင်ရင်း စစ်အေးခေတ် နိုင်ငံရေး ကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ တ ကယ်တော့ စစ်အေးခေတ်က ကမ္ဘာကြီးတွင် အကောင်းအဆိုးများ ရောစပ်ယှဉ်တွဲ နေနိုင်စေမည့် နိုင်ငံရေး ခေတ်သစ်တစ်ခု ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။

တဖက်ဖက်ကို လိုက်ရမည့် ထိုအခြေအနေမျိုး တွင် ကျမက ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသည်။ ကျမဘ တွင် ပထမဆုံး ဆင်နွှဲဖူးသည့် ဆန္ဒပြပွဲ ကတော့ နယူးဒေလီရှိ အမေရိကန်သံရုံးရှေ့မှာ ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် လူမည်း အမျိုး သမီးလှုပ်ရှားသူ အန်ဂျလာ

ဒေးဗစ် (Angela Davis) ကို လွှတ်ပေးရန် ဆန္ဒပြစဉ်က ဖြစ်သည်။ ကျမ နှိုးဆော်ပေးပြီး ပထမဦးဆုံး အောင်မြင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု မှာ Outspan Orange ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က တောင်အာဖရိကတွင် အသားအရောင် ခွဲခြားသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။ ယင်းကို ဆန့်ကျင်သည့် လှုပ်ရှားမှု အဖြစ် Outspan တံဆိပ်ပါ ပို. ကုန် လိမ္မော်သီးများ ကို ဝယ်မစားကြရန် လန်ဒန်ရောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံသား ပိုင်အမ်စီအေ (Young Men's Christian Association) အဖွဲ့ဝင်များ ကို ကျမက တိုက်တွန်းနှိုးဆောင်ပေးခဲ့သည်။ အောင်မြင်သော်လည်း ကျမ၏ အိန္ဒိယ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် စာအုပ်တွင် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု ရှိနေသော တောင်အာဖရိကနှင့် ဇီယွန်ဝါဒကျင့်သုံးသည့် အစွဲရေး သို့ မသွားရန် တားမြစ်ခံရတော့သည်။ သို့သော် ဒါကိုပင် ကျမက အတော်ကို ဂုဏ်ယူနေမိသည်။

စာရေး ဖို. ကျမ စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ ရေးပြီးဆိုလျှင်လည်း ကျမနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သည့် အကြောင်းများ ကိုသာ ရေး ချင်သည်။ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရှိမှလည်း ရေးမည် ဖြစ်သည်။ သို့နှင့် စာနယ်ဇင်းလောကသို့ ဝင်ကြည့်သည်။ သို့သော် ခဏတဖြုတ်သာခံသည်။ ကျမကိုယ်ကျမ မကျေနပ်နိုင်။ စာနယ်ဇင်းလောကတွင် အသက်မွေးသူ တဦးအဖို့ သတင်းရေးရာတွင် မိမိခံစားချက်အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ၊ မိမိထင်မြင်ရာ မဟုတ်ဘဲ တကယ် ဖြစ်ရပ် အခြေအနေကိုသာ မူတည်ပြီးရေးရန် လိုအပ်သည်။ ကျမ ထိုသို့ မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ။ ဘယ်နှစ် ဖက်စလုံးကိုလည်း တကယ်တမ်း ကျမ ဘယ်တော့မှ မြင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ Red Riding Hood ဦးထုပ်နီလေးဒဏ္ဍာရီ တွင် အဖွားအိုကို လုပ်ကျွေးပြုစုနေသည့် ကလေးမလေးကို ဝံပုလွေဆိုးကြီးက လှည့်ဖြား၍ စားပစ်လိုက်သည်။ ကျမအဖို့ အလေးမလေး ဘက်မှာ ပဲ ရပ်တည်ပေးရမလိုလို၊ ဝံပုလွေဆိုးကြီး ဘက်မှာ ဘဲ ရပ်တည်ပေးရမလိုလို ဖြစ်နေတော့သည်။ သို့သော် ဝံပုလွေဆိုးကြီးဘက်မှ မည်သို့သော အမြင်မျိုး အကြောင်းပြချက်မျိုး ရှိ၍ ကလေးမလေးကို စားပစ်လိုက်ရသည်ကို ကျမအနေဖြင့် နည်းနည်းလေးမှပင် သိချင်စိတ်မရှိ။ လေက၌ ဝံပုလွေဆိုးကြီးမျိုး ကို ရှင်သန်ခွင့် မပေးသင့်ဟု ထင်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျမသည် လူ့အခွင့်အရေး ဘက်မှ ရပ်တည်သော ရှေ့နေတဦး

ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဥပဒေလောကသို့ ဝင်ရန် တခုခု ဖမ်းစားခံထားရခြင်းကြောင့် တော့
မဟုတ်ပါ။ ဘက်တစ်ဖက်တွင် ပြတ်ပြတ်သားသား မရှက် မကြောက်တမ်း ကျမ
ရပ်တည်နိုင်မည်။ သက်မွေး ဝမ်းကြောင်းဆိုလို့ ဤတစ်ခုသာ ရှိသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။
နိုင်ငံရေး အရ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက် သည့် ကိစ္စမျိုး ၊ စာရိတ္တအရ မှန်ကန်သင့်မြတ်သည့် ကိစ္စမျိုး
ဟု ယုံကြည်လျှင် ထိုအမှု ဘက်မှ ရှေ့နေလိုက်ပေးသည်။ သည်လိုဘက်မျိုး တွင် ရပ်တည်၍
တရားရုံး၌ စိတ်ပါလက်ပါ ထုချေနေရ သော အလုပ်ထက်ပိုပြီး ပျော်ရွှင်စေနိုင်မည် အလုပ်မျိုး
ကျမ ရှာမတွေ့ နိုင်တော့ပါ။

၁၉၈၀ ဝန်းကျင်နှစ် များ တွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုး စုများ ၊ စာချုပ်နှင့်
အလုပ်လုပ်သူများ ၊ နိုင် င်ရေး အကျဉ်းသားများ ၊ အမျိုး သမီးများ ၊ မွတ်ဆလင်များ ဘက်မှ ကျမ
ရှေ့နေလိုက်ပေးသည်။ ကျမ၏ အချို့ သော အမှု သည်များ မှာ ချေးငွေပြန်မဆပ်နိုင်သဖြင့် မ
ဖြစ်စလောက် လုပ်အားခဖြင့် (သို့) လုပ်အားခ လုံးဝမရဘဲ ကျွန်ခံလုပ်နေရသူ (Bonded
Laborers) များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ ဘက်မှလည်း ကျမက ရှေ့နေလိုက်ပေးသည်။ အဆိုပါ
အမှု သည်တို့တွင် အစိုးရအာဏာပိုင်တို့ ၊ ၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု ကို
မရှောင်ရှားနိုင်ဘဲ ခံနေကြရသူများ ၊ အိန္ဒိယ ဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသော
ရပိုင်ခွင့်များ မရရှိဘဲ ငြင်းပယ်ခံနေရသူများ လည်း ပါ ဝင်သည်။ အခြေခံဥပဒေ၏
နိဒါန်းအစမှာ ပင် အိန္ဒိယက အနာဂတ်အတွက် မည် သို့ရည်မှန်းထား ကြောင်း
ထည့်သွင်းဖော်ပြလျက် ပြည်သူတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များ ကို ကာကွယ်ထားပြီးဟု ကျမ အလေး
အနက် ယုံကြည်သည်။

ထိုနှစ် များ ကား ကျမရှေ့နေလိုက်ပေးသော အမှု များ ကို လူထုက
စိတ်ဝင်တစားရှိလှသည့် ကာလများ ဖြစ်သည်။ ကျမလိုက်ပေးသော အမှု များ တစ်ခုပြီးတစ်ခု
အနိုင်ရရှိနေသည်။ ထိုအခါ ကောင်းမှု က မကောင်းမှု အပေါ် လုံးဝအောင်ပွဲခံရမည် ဆိုသည့်
နိယာမကို ကျမ အခိုင်အမာ ယုံကြည်လာသည်။ ဤသို့ ယုံကြည်လာမိသည်နှင့် အမျှ
ကျမနေထိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် အထင် ကြီးသွားသည်။ အိန္ဒိယသည်
ကမ္ဘာပေါ်ရှိလူသားများ စာရိတ္တကောင်းမွန်စေဖို့ ၊ နိုင်ငံရေး အရ ဖိနှိပ် ခြင်းမှ

လွတ်ကင်းနိုင်စေဖို့အတွက် ရပ်တည်နေသော နိုင်ငံပါကလားဟု ကျမ တကယ်တမ်း ယုံကြည်နေမိခဲ့တော့သည်။ အမျိုးသားရေး လွတ်မြောက်မှု အတွက်ဆိုလျှင် ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးမှ မည်သူ့မဆို၊ မည်သည့်နိုင်ငံမဆို အိန္ဒိယကိုကြည့်လျှင် အားတက်ရမည်။ ဤသို့သော နိုင်ငံမျိုး ထူထောင်ခဲ့ကြသူ ဂန္တီနှင့် နေရူးအား တတိယ ကမ္ဘာမှ ခေါင်းဆောင်များက လေးစားချီးကျူးနေရော့မည်။

သို့သော် ကမ္ဘာကြီးက လျင်မြတ်စွာ ပြောင်းလဲနေခဲ့သည်။ အိန္ဒိယလည်း ထို့အတူပင် လိုက်ပါ ပြောင်းလဲနေသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ဘက်က ရှေ့နေလိုက်လျှင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ရှိရှိသမျှစိုက်ထုတ်ရသည်။ မိမိစိတ်အစဉ်တွင် ကိုယ်ရေးကိစ္စ မည်သို့ဖြစ်ပျက်နေသည်ကို စဉ်းစားဖို့ အချိန်မရှိပါ။ အချိန်မရနိုင်လွန်းသဖြင့် နေ့စဉ်ဖတ်ရမည့် သတင်းများကိုပင် မဖတ်နိုင်။ ခေါင်းစဉ်လောက်ကိုသာ ကဗျာကယာ တေးမှတ်ထားရသည်။ အချိန်ရမှ အသေအချာ ဖတ်ပြီး ထပ်စဉ်းစားမည်ဟု ကြံထားသော်လည်း ဖတ်နိုင်ဖို့ဆိုသည်မှာ ဝေလာဝေး။ ကျမအိမ်မှာ အမှုတွေ လာအပ်ကြသည်မှာလည်း မနည်းလှ။ ဤသို့သော အချိန်မှာ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများ ပြောင်းလဲနေလျှင် ဆိုသည့်အတွေးမျိုး မတွေ့မိ။ လာသမျှအမှု လက်ခံလိုက်သည်ချည်းပင်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေ ပြောင်းလဲလျှင်လည်း ကျမအလုပ်ကို ထိခိုက်စေလိမ့်မည်ဟု မတွေ့တော့မိခဲ့ပါ။ ကျမအနေဖြင့် အမှုသည်တို့ကို ဘယ်လောက်ထိကူညီနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို အထူးယုံကြည်စိတ်ချထားသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပို၍ အလေးအနက်ဆိုရလျှင် ကျမလုပ်နေသော လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စများသည် လူသားများအတွက် ကောင်းတာလုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤအလုပ်မျိုး လုပ်နေသဖြင့် မကောင်းသည့်ဘက်တွန်းပို့ခံရမည်ဟု တခါမှ ကျမမတွေ့ခဲ့မိပါ။ သို့ဖြစ်၍ လည်း ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ မလုပ်ဘဲ နေခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများကို တရားဥပဒေကြောင်းအရ မဟုတ်ဘဲ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားသည့်ကိစ္စအတွက် ရှေ့နေလိုက်ပေးမလားဟု လူတယောက်က မေးလာသည်။ သူ့နာမည်က နိုင်ဝင်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြည်ပထွက်ပြေး

တိမ်းရှောင်လာသူ ဖြစ်ပြီး နယူးဒေလီတွင် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ ဒီအမှု မျိုး က သာမန်အမှု မျိုး
: လောက်သာ ဖြစ်ဟန်ရှိသည်ဟု ကျမက တွေးမိ သည်။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင်
မြန်မာကျောင်းသား တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ အတွက် ရှေ့နေလိုက်ပေး တုန်းက
အောင်မြင်ခဲ့ဖူးသဖြင့် ယခုလည်း ခပ်ပေါ့ပေါ့ပင် သဘောထားမိခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ
ကျောင်းသားများ မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်တပ်က ၁၉၈၈ ရှစ်လေးလုံး လူထုအုံကြွမှု ကို ပစ်ခတ်
ဖြိုခွဲ ပြီးနောက်ပိုင်း အိန္ဒိယသို့ ထွက်ပြေးခဲ့လှုံလာကြသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့အမှု တွင်
တရားရုံးက သက်ညှာမှု ရှိခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များ ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး
(UNGC)က နိုင်ငံရေး ဒုက္ခသည်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုပေးခဲ့သည်။ ပြည်ပရေး ရာ
ဝန်ကြီးဌာနက အထူးရှင်းပြစရာမလို အောင် သဘောပေါက်နေပြီး ဖြစ်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၏
စောင့်ရှောက်မှု အောက်တွင် နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ သည်။

ရှစ်လေးလုံး လူထုအုံကြွမှု ကြီးကို အိန္ဒိယက ထောက်ခံခဲ့သည်။
မြန်မာစစ်အစိုးရက ပြည်သူ များ ကို ဖြိုခွဲနှိပ်ကွပ်လာသော အခါ အိန္ဒိယသို့
ထွက်ပြေးခဲ့လှုံလာသူ ကျောင်းသားများ ကို အားပေး ကူညီခဲ့သည်။ အမျိုး
သားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ၏ ဦးဆောင်မှု ဖြင့် ဒီမိုကရေစီ ပြည်လည်ထွန်းကားရေး
နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု များ ကိုလည်း ထောက်ခံပေးခဲ့သည်။ လှုပ်ရှားမှု အထောက်အကူ
ဖြစ်စေဖို့ အရင် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဦးနု၏ သမီး ဒေါ်သန်းသန်းနုအား All India Radio
ကိုပင် အသုံးပြုခွင့် ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် နားလည်မှု အတွက်
အိန္ဒိယ၏ အမြင့်ဆုံး ဂျပါဟာလာ နေရူးဆုတံဆိပ်ကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား ၁၉၉၃ က
ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

အိန္ဒိယပိုင်နက်အတွင်း : တရားဥပဒေကြောင်းအရမဟုတ်ဘဲ
ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံနေရသော မြန်မာများ ၏ အမှု အတွက် လက်ခံပြီး
လိုက်ပါဆောင်ရွက်ပေးရန် မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများ ကောင်စီ (Burma Lawyers Council)
မှ မေတ္တာရပ်ခံလာသည်။ ထိုမေတ္တာရပ်ခံချက်ပါရှိသည့် စာကို ၁၉၉၉ စက်တင်ဘာတွင်
နိုင်ငံဝင်းက ကျမကို ပေးလာသည်။ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများ မှာ ၁၉၉၈

ဖေဖော်ဝါရီကတည်းက အကျဉ်းထောင်တွင် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ခံနေရသည်။ သို့သော် သူတို့အား မည်သည့်စွဲချက်နှင့်မှ အမှုဖွင့်တရားစွဲဆိုထားခြင်းမရှိပါ။ အိန္ဒိယအစိုးရဘက်က ကြေညာသည်ကတမျိုး ဖြစ်နေသည်။ သူတို့သည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်နေသူများ မဟုတ်ဘဲ အိန္ဒိယအရှေ့ မြောက်ပိုင်းမှ သူပုန်များ အတွက် လက်နက်အမြောက်အမြား တရားမဝင် ခိုးသွင်းလာသူများ ဟု ဆိုသည်။ အိန္ဒိယစစ်တပ်က သွေးစုပ်မျှော့ကောင် စစ်ဆင်ရေး (Operation Leech) ဖြင့် ထိုမြန်မာ များ အား ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ စစ်ဆင်ရေး အောင်မြင်သော်လည်း နာမည် ဆိုးဖြင့် လူသိများ သွားသည်။

ဤအမှု သည် တရားမဝင် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် သာမန်အမှု သာ ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု ကျမ ထင်ခဲ့သည်။ သို့သော် တကယ်တမ်း ပိုပြီးကျယ်ပြန့်သည့် အမှု ဖြစ်နေသည်။ ခေတ်သစ် နိုင်ငံရေး သဘာဝ အရ အုံကြွတော် လှန်မှု များ ရှိသည်။ တော် လှန်ရေး ဆိုသည့်အတိုင်း အရှုပ်အထွေးများ ရှိသည်။ တဖက်မှာ တစ်ဖက်မှန်ဟု မဆုံးဖြတ်နိုင်သေးသော ဝိရောဓိများ ရှိနေ သည်။ ဤအမှု ကို လက်ခံလိုက်သဖြင့် ထိုကိစ္စများ အားလုံး ကျမ ရင်ဆိုင်ဖို့ ဖြစ်လာသည်။ ကျမအ မှု သည် မြန်မာများ ကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းပြီး ပထမ ခြောက်နှစ် အထိ အိန္ဒိယ ဗဟိုစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ (ဇီဗီဘီ)က မည်သည့်အမှု နှင့် မှု တရားမစွဲဆိုခဲ့ပေ။ သူတို့အမှု အတွက် အမှု ခေါ် စာချွန်တော် အမိန့်ကို ၂၀၀၄ တွင် ကျမကိုယ်တိုင် ကျမနာမည် သုံး၍ ပထမဆုံး လျှောက်ထားလိုက်တော့မှသာ ဗဟိုစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး အဖွဲ့က အမှု ဖွင့် စွဲချက်တင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤအမှု အတွက် ကျမ အိန္ဒိယအစိုးရ၊ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များ ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) နှင့် အနောက်နိုင်ငံ အစိုးရများ ထံ ချဉ်းကပ် တင်ပြရသည်။ ထို့ပြင် အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းနှင့် အ နောက်နိုင်ငံများ ရှိ မြန်မာအတိုက်အခံ အဖွဲ့များ နှင့် လည်း ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရသည်။ သံတမန် များ ၊ ကုလသမဂ္ဂ အရာရှိများ နှင့် ကျမ တွေ ဆုံသော အခါ သူတို့က ဤအမှု တွင် တရားမှုတူမှု ရှိရ မည် ကို မငြင်းခဲ့ပါ။ သို့သော် အားလုံးကပင် နိုင်ငံရေး ကို အကြောင်းပြကြသည်။ နိုင်ငံရေး နှင့် ဆက် နွှယ်နေ၍ သူတို့ ထိရောက်စွာ ဝင်လုပ်ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ကျမကို ပြောကြသည်။

“သွေးစုပ်မျှော့ကောင်” စစ်ဆင်ရေး မှာ စကတည်းကပင် နိုင်ငံရေး အရ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်ခဲ့ သည်။ နိုင်ငံတော် ဇာတ်ရှုပ်ကြီး၏ တစိတ်တပိုင်းအ ဖြစ်ပင် ရှိနေခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဂျော့ ဖာနန်ဒက်စ် (George Fernandes) က ရေတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗစ်ရှ်နူး ဘာဂဝပ် (Vishnu Bhagwat) ကို ရာထူးမှ ဖြုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ဗစ်ရှ်နူး ဘာဂဝပ်မှာ ပထမဆုံး ရာထူးမှ အဖြုတ်ခံရသူ ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကျမတို့ မိသားစုချင်း ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သည်။ သူ့ဇနီး နီလိုဖာ (Niloufer) မှာ ရှေ့နေတဦး ဖြစ်ပြီး ခံစားချက် ပြင်းထန်သည်။ ကျမက နီလိုဖာကို လေးစားသည်။ ပို့ဘလဲတွင် အဖမ်းခံနေရသော မြန်မာများ အတွက် ကျမက ရှေ့နေ လိုက်ပေးသည့်အတွက် ဗစ်ရှ်နူးဘာဂဝပ်က စိတ်ဆိုးနေကြောင်း မိတ်ဆွေ စာနယ်ဇင်းသမားတဦး က ကျမကို ပြန်ပြောသဖြင့် သိခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ကျမကို အိန္ဒိယ ဆန်ကျင်ရေး သမား၊ ဂျော့ ဖာနန်ဒက်စ်ကို ထောက်ခံသူဟု စွပ်စွဲကြောင်းလည်း သိရသည်။ ဘာဂဝပ်၏ အပြောအရ ကျမအဖေ (P.N.Haksar)က ဂျော့ဖာနန်ဒက်စ်ကို စီအိုင်အေသူလို့ ဟု ခေါ်ဖူးကြောင်း သိရသေး သည်။ ဘာဂဝပ်တို့ ဇနီးမောင်နှံ ကျမကို စိတ်ဆိုးလွန်းသဖြင့် သူတို့သမီး မင်္ဂလာဆောင်ကိုပင် ကျမအား မဖိတ်ဘဲ နေခဲ့လေသည်။

ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဂျော့ ဖာနန်ဒက်စ်မှာ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရေး ကို အမြဲတမ်း ထောက်ခံသူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာလူမျိုး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အတော် များများ ကို ဒေလီရှိ Krishna Menon Marg မှ သူ့အိမ်တွင် နေခွင့်ပင် ပြုထားသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် ထိုစဉ်က (၁၉၉၈-၂၀၀၄) အာဏာရ ဟိန္ဒူလက်ယာပါတီ ဂျနတာ ပါတီ (Bharatiya Janata Party - BJP) အစိုးရအဖွဲ့ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်သည်။ ရာထူးဖြုတ်ခံရသော ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗစ်ရှ်နူး ဘာဂဝပ်နှင့် သူ့ဇနီး နီလိုဖာတို့မှာ မျိုး ချစ်စိတ် ထက်သန်ပြီး ရိုးသားကာ ကျင့်ဝတ်ကောင်းသူများ ဖြစ်သည်မှာ မေးစ ရာပင် မလိုပေ။ သို့ ဖြစ်သည့်တိုင် ဗစ်ရှ်နူးဘာဂဝပ်တွင် ဘာကြောင့် များ အမျိုး သားရေး ဝါဒ ပြင်း ပြင်းထန်ထန် လွှမ်းမိုးနေရသနည်း။ ဘာကြောင့် ဒီမိုကရေစီ တန်ဖိုးများ အပေါ် တာဝန်ခံလွန်းနေရ သနည်း။ မြန်မာလွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင်သူများ ကို လွှတ်ပေးဖို့ သူ ဘာကြောင့် တူးတူးခါးခါး

ကန်.ကွက်နေရသနည်း။

အမှု လက်ခံပြီး ဆယ်နှစ် နီးပါး ကြာလာသည့်တိုင်အောင် ကျမ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်မေးနေမိ သော မေးခွန်းတစ်ခုရှိသည်။ အိန္ဒိယသည် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်ပါလျက်နှင့် ဘာကြောင့် များ ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် အရက်စက်ဆုံး၊ အဖိနှိပ်ဆုံး အစိုးရတရပ်အား ထောက်ခံနေရပါသနည်း။ ၂၀၀၇ တွင် မြန် မာနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးများ ဦးဆောင်သော လူထုအုံကြွမှု ကြီးပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ယင်းကို “ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး ” (Saffron Revolution) ဟု အနောက်သတင်းမီဒီယာများ က ကင်ပွန်း တပ်ခဲ့သည်။ ကျမကိုကျမ အထပ်ထပ်အခါခါ ပြန်မေးနေမိသော ထိုမေးခွန်းကိုပင် ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး အပြီးတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသားတို့ အမေးများ သထက်များ လာသည်။

အိန္ဒိယ ရုပ်မြင်သံကြားတွင် နာမည် ကြီး သတင်းဝေဖန်သူနှင့် လူတွေ့ မေးမြန်းသူ ကာရန်း သာပါ (Karan Thapar) ဆိုလျှင် ဖန်သားပြင်ပေါ်တွင် ခံစားချက် သိပ်မရှိသူအ ဖြစ် တွေ့ မြင်နေကျဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာ စစ်အစိုးရအပေါ် အိန္ဒိယ အစိုးရ၏ သဘောထားနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့ အမြင်ကို ခံစားချက်ဖြင့် ရေး သားခဲ့သည်။

“အိမ်နီးချင်းမြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်မှာ အရေး ပါတဲ့ လွတ်လပ်မှု နဲ့ ရပိုင်ခွင့်တွေ အတွက် ပြည်သူတွေ လှုပ်ရှားရုန်းကန် တိုက်ပွဲဝင်နေကြချိန်မှာ အိန္ဒိယဘက်က ဒီမိုကရေစီဟစ်ကြွေး ထောက်ခံသံတွေ တိတ်ဆိတ်နေပါတယ်။ ဘာကြောင့် ပါလဲ။ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရေး မှာ အိန္ဒိယ အစိုးရ ဘေးရှောင်နေတဲ့အတွက် ကျနော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မိပါတယ်။ အစိုးရသာ မကပါဘူး။ အမြင်အမျိုး မျိုး ၊ အဆင့်အမျိုး မျိုး က လမ်းကောင်းတွေ ညွှန်ပြပေးနိုင်တဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံရေး သမား တွေ လည်း သူတို့နဲ့ မဆိုင်သလို နေနေကြတာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တန်ဖိုးချနေကြတာပါပဲ။”

အင်တာနက် စာမျက်နှာများ ပေါ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ အတိုက်အခံလှုပ်ရှားမှု များ အကြောင်း ကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေတွေ့ ရှိနိုင်သည်။ သို့သော် အိန္ဒိယ သတင်း စာနယ်ဇင်းများ က မဖော်ပြ ဘဲ နေကြသလို အီလက်ထရောနစ် မီဒီယာပိုင်းကလည်း စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ရာ ဓာတ်ပုံ၊ ဗီဒီယိုများ မပြသဘဲ ရှိနေသည်။ ရန်ကုန်နှင့် အခြား မြို့ ကြီးများ

လမ်းပေါ်မှာ ဘာတွေ ဖြစ်နေပြီကို အမှန်အတိုင်း ကျမသိချင်သည်။ သို့နှင့် ကွန်ပျူတာသုံး၍ အင်တာနက်ပေါ်မှာ ရှာကြည့်သည်။ ၂၀၀၇ ကြာတ်လ ၁၅ ရက်တွင် မြန်မာစစ်အစိုးရက လောင်စာဆီဈေးနှုန်း သက်သာခွင့်များ အား လုံး ဖယ်ရှားလိုက်ရာ ဓာတ်ဆီနှင့် အခြားလောင်စာဆီများ အဆ တရာမှ ငါးရာထိ မြင့်တက်သွား တော့သည်။ ထိုအခါ မြန်မာပြည်သူလူထုကြီး လမ်းမများ ပေါ် ထွက်လာကာ ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှု ကို ဆန့်ကျင် ကန့်ကွက်ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ခန့်မှန်းခြေ တွက်ချက်မှု အရ သာမန်ပြည်သူတို့ ဝင်ငွေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အစားအသောက်အတွက် သုံးစွဲနေရချိန်တွင် လောင်စာဆီဈေးနှုန်း မြင့် တက်သွားသဖြင့် လူထု စားဝတ်နေရေး အကြီးအကျယ် ထိခိုက်စေသည်။

နောက်ထပ် သီတင်းပတ် အနည်းပတ်အကြာတွင် အင်တာနက်ပေါ်၌ လူထုအုံကြွမှု သ တင်းနှင့် ဓာတ်ပုံများ ပြည့်နှက်သွားသည်။ စက်တင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံများ ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတော် အပါးနှစ် ထောင်ခန့် လောင်စာဆီ ဈေးနှုန်း မြင့်တက်မှု ကြောင့် လူထု ဒုက္ခရောက်နေရသည်ကို ဆုတောင်းပေးသည့်အနေဖြင့် ရန်ကုန်လမ်းမများ ပေါ် မေတ္တာသုတ် ရွတ် ဆိုလျက် ကြွချီနေကြသည်ကို တွေ့ ရသည်။ သံဃာတော် များ သည် ဆယ်စုနှစ် ၁ ခုခွဲနီးပါး နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ဖြင့် အကျဉ်းချခံနေရသော ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆုရှင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နေအိမ်ရှေ့မှလည်း ဖြတ်သန်း ကြွချီခဲ့ကြသည်။ နောက်တနေ့တွင် သီလရှင်များ အပါအဝင် သံဃာအပါး တစ်သော င်းခွဲထိ များ ပြားလာသည်ကို ကမ္ဘာ့ မီဒီယာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်တွင် မျက်မြင်သက်သေများ က သတင်းပို့ကြရာ၌ ရန်ကုန်လမ်းမ များ ပေါ် စီတန်းလျက် ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြနေသူ သံဃာနှင့် လူ စုစုပေါင်း သုံးသော င်းမှ တသိန်းထိ ရှိသည်။ မြန်မာပြည် အနှံ့အပြားတွင် လည်း မြို့ကြီး ၂၅ မြို့ ထိ ဆန္ဒပြပွဲများ ကျယ်ပြန့်နေသည်။ ယခုတကြိမ် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲသည် ၁၉၈၈ ရှစ်လေးလုံး လူထုအုံကြွမှု နောက်ပိုင်း အ ကြီးမားဆုံး ဖြစ်သည်။ ရှစ်လေးလုံးမျိုး ဆက် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတို့ထဲမှ အတော် များများ က ယခုဆန္ဒပြပွဲတွင် လည်း လူထုကို စည်းရုံးပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ရန်ကုန်ရှိ ကမ္ဘာကျော် ရွှေတိဂုံဘုရားသို့ မေတ္တာသုတ် ရွတ်ဆို

ကြွချီနေကြသည့် သံဃာတော် တို့အား လူထုကြီးက ကာရံလျက် လိုက်ပါ လာကြသည်။
အရပ်သား ပြည်သူတို့ကလည်း သံဃာတော် တို့အား ဆွမ်းနှင့် သောက်တော် ရေ များ
ကပ်လှူကြသည်။ ထိုအထဲတွင် နာမည် ကြီး ဟာသမင်းသား ဇာဂနာနှင့် ရုပ်ရှင်မင်းသား
ကျော် သူတို့လည်း ပါဝင်သည်။ သံဃာတော် တို့အား လှူဒါန်းသူအချို့ ကို အာဏာပိုင်များ က
ဖမ်းဆီးခဲ့ ကြသည်။

ထို့နောက်တွင် တော့ အာဏာရှင်တို့ ထုံးစံ ရိုက်နှက်ပစ်ခတ် ဖြိုခွဲပွဲကြီး စပါပြီ။
တနိုင်ငံ လုံးရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ ကို စစ်အစိုးရတပ်များ ဝင်ရောက်စီးနင်းကြသည်။
ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာ တော် များ ကို ဖမ်းဆီးသည်။ သင်္ကန်းချွတ်ပစ်သည်။
သွေးအလိမ်းလိမ်းဖြင့် ရိုက်နှက်ထုထောင်းခံ ထားရသည့် သံဃာတော် များ ကို
အသင့်ပါလာသော စစ်ကားများ ထဲ ဆွဲသွင်းသည်။ ထောင်ပေါင်း များ စွာ သော သံဃာတော်
များ လက်ထိပ်ခတ်ခံထားရသည်ကို တွေ့ ရသည်။ သံဃာအတော် များ များ ပျံလွန်တော်
မူကုန်ကြသည်။ အချို့ သံဃာများ မှာ အနေအထိုင် ဆိုးဝါးလှသော နေရာများ တွင်
ထိန်းသိမ်းခံနေရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှ ပို့လိုက်သော အသံဖိုင်တစ်ခု၌
တုန်လှုပ်ချောက်ချားဖွယ် ရာ ပြောနေသည်ကို ကြားရသည်။ သူပြောပြသည်က
အာဏာပိုင်များ က ရေဝေးသုသာန်သို့ သေဆုံးသွားသူများ ကို လာပို့ရာ
အသက်မသေသေးဘဲ ဒဏ်ရာရနေသူများ ကိုပင် အရှင်လတ် လတ် မီးရှို့သဖြင့်၊
လိခိုင်းကြောင်း ကိုယ်တိုင်သဖြိုလ်ပေးရသူ အလုပ်သမားများ က ပြန်ပြောပြသည့်
အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန်လူမျိုး သတင်းထောက် နာဂါးအိ ခန်းဂျီ (Nagai Kenji) မှာ
စစ်သားများ ၏ အနီးကပ် ပစ်သတ်ခံရသည်။ စစ်သားများ က ငြိမ်းချမ်းစွာ
ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြနေသူ များ ထဲ မျက်ရည်ယိုဗုံးများ ပစ်ဖောက်ခဲ့ရုံမက ပိုးသတ်ဆေးဖြင့် လည်း
ပက်သည်ဆိုသော သတင်း များ ကို ဘီဘီစီ အသံလွှင့်ဌာနမှ ရရှိခဲ့သည်။
အမေရိကန်သံတမန်များ ဘုန်းကြီးကျောင်း ၁၅ ကျောင်းသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုရာ
ကျောင်းတိုက်အားလုံး လူသူကင်းရှင်းနေပြီး မည် သူမျှမဝင်နိုင် အောင် စစ်သားများ က
ပိတ်ဆို့စောင့်ကြပ်နေသည်ကိုသာ တွေ့ ခဲ့ရသည်။

အသတ်ခံထားရသည့် သံဃာတော် ရာပေါင်းများစွာ ၏ အလောင်းများကို တောထဲတွင် တွေ့ရသည်ဟု နောက်ထပ်သတင်းတစ်ပုဒ် တက်လာသည်။ ဤသတင်းမှာ အစိုးရစစ်တပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးလှဝင်း ပေးသော သတင်းကို အခြေခံထားသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းများကို ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီး ဘုန်းကြီးများကို သတ်ပစ်ရန် အထက်အမိန့်ကို သူက ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကာ ကရင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ထံ ခေတ္တ ခိုလှုံနေခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးလှဝင်းသည် နော်ဝေတွင် နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့် တောင်းခံထားသည်။ သံဃာတော်များ အား ရိုက်နှက်သတ်ဖြတ် သင်္ကန်းချွတ်ထောင်ချသည့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများ အပေါ် စစ်အစိုးရအတွင်း မှာပင် မလိုလားသည့် အသံတချို့ ထွက်လာသည်။ တပ်မတော် ကြည်းဦးစီးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးဆိုလျှင် သံဃာတော်များ အား ထိုသို့ အကြမ်းဖက် ဆက်ဆံသည်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ အချို့ စစ်သားများ မှာ အထက်အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်၍ စစ်တန်းလျားများမှ မထွက်ဘဲ နေခဲ့ကြသည်။ ခြေမြန်တပ်မ ၆၆ တွင် တပ်တွင်း ပုန်ကန်မှုများ ရှိခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ခိုလှုံနေသူ မြန်မာများ ထံ အတိုက်အခံစစ်သည်တို့က ပေးပို့သော စာများ ဌ ဘုန်းကြီးများ အား အကြမ်းဖက်နှိပ်ကွပ်နေခြင်းကို သူတို့လက်မခံနိုင်ဟု ရေးသားထားသည်။ ထိုစာများတွင် ပြည်သူ့မျိုးချစ်စစ်သား အစည်းအရုံး (Public Patriot Army Association) ကို ဖွဲ့စည်းကြောင်း ပါရှိသည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရကို တက္ကမ္ဘာလုံးကပင် ပြစ်တင် ရှုတ်ချနေကြသည်။ ၂၀၀၇ အောက်တိုဘာ ၄ ရက်နေ့ကို မြန်မာနိုင်ငံအတွက် နိုင်ငံတကာ ဘလော့ဂ်ရေးသူများနေ့ (International Blogger 's Day for Burma) အဖြစ် ကျင်းပပေးသည့်အထိ ကမ္ဘာ့က အာရုံစိုက်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့တွင် သဘော့ဂ်ရေးသူ အားလုံးက သူတို့၏ ဘလော့ဂ်များ၌ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး (Free Burma) ဟု စာတမ်းထိုးကြသည်။ မြန်မာနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကိုသာ ရေးသားဖော်ပြကြသည်။ ထိုသို့သော အင်တာနက် လှုပ်ရှားမှုကို အီတလီမှ စခဲ့သည်။ ရက်အနည်းငယ်ထပ် ကြာသောအခါ

လူထုလှုပ်ရှားမှု သမိုင်းတွင် ထူးခြားပြောင်မြောက်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ထွက်ပေါ်လာပြန်သည်။ ယင်းကို “ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် မိန်းမအတွင်း :ခံဘောင်းဘီများ ” (Panties for peace) ဟု အမည် ပေးထားသည်။ တကမ္ဘာလုံးရှိ အမျိုး သမီးများ က အဆိုပါအတွင်း :ခံများ ကို တကမ္ဘာလုံးရှိ မြန်မာသံရုံးများ ထံ စာတိုက်မှ ပို့လိုက်ကြသော နိုင်ငံတကာလှုပ်ရှားမှု ဖြစ်သည်။ တကမ္ဘာလုံးမှ အာရုံစိုက်လှုပ်ရှားကြသည်။ အမျိုးသမီးအဝတ်အစားက အမျိုး သားတို့အား ဘုန်းကံ နိမ့်စေသည်ဟု မြန်မာတို့ အယူရှိကြသည်။ မြန်မာ ဗိုလ်ချုပ်များ လည်း ထိုသို့ပင် အယူသည်းကြ သည်။ သူတို့ထဲတွင် စစ်အစိုးရ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီးသန်းရွှေက ထူးထူးခြားခြား အ ဖြစ် သည်းသည်။

မြန်မာစစ်အစိုးရအား ဆန့်ကျင်သည့် ချီတတ်ဆန္ဒပြပွဲကြီးများ ကို လန်ဒန်၊ ဆစ်ဒနီ၊ ဗန်ကူး ဗား၊ ဟောင်ကောင်နှင့် ဒဗ္ဗလင် စသည့် မြို့ကြီးတွင် ကျင်းပကြသည်။ ပြည်ပရောက်မြန်မာအတိုက် အခံတို့ကလည်း သူတို့ရောက်ရှိရာ နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ဆန္ဒပြပွဲများ ကျင်းပကြသည်။ သွေးစည်း ညီညွတ်ကြောင်းပြသည့်အနေဖြင့် ဒေသခံ နိုင်ငံသားတို့ကပါ ပူးပေါင်းဆင်နွှဲကြသည်။ မြန်မာ့အ ရေး အတွက် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတည်း ရှိကြောင်း လက်တွေ့ ထုတ်ဖော်ပြကြရာတွင် အရပ်သားများ သာ မက အစိုးရများ၊ လူထု ခေါင်းဆောင်များ လည်း ပါဝင်ကြသည်။ အနောက်မီဒီယာတို့က ကင်ပွန်း တပ်လိုက်သည့်အတိုင်း “ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး ” ဟု ခေါ်ခေါ်၊ မြန်မာအတိုက်အခံ အင်အားစု တို့၏ “ဒုတိယအကြိမ် တမျိုး သားလုံး ထူထုအုံကြွမှု ကြီး” ဟု ပြောပြော၊ မြန်မာ့အရေး ဌ လူ့အခွင့် အရေး ချိုး ဖောက်ပြီး ဒီမိုကရေစီ ရပိုင်ခွင့်များ ထိပါးခံလာရလျှင် နိုင်ငံတကာက ခြိမ်းခြိမ်းသံသံ အား ဖြည့် ထောက်ခံပေးနေတော့သည်။

တောင်အာဖရိက သမ္မတ နယ်လ်ဆင်မန်ဒီလာက ရန်ပုံငွေရှာသည့် ဂေါက်ရိုက်ပြိုင်ပွဲ အတွက် ဂယ်ရီ ပလေယား (Gary Player) ကို ဖိတ်ထားပြီးမှ ပြန်ရပ်သိမ်းကာ မြန်မာစစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင် ကန့်ကွက်ကြောင်း ပြခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှအိုးပင်း ချန်ပီယံ ဂယ်ရီ ပလေယားက မြန်မာ စစ်ခေါင်းဆောင်များ နှင့် စီးပွားရေး ဆက်ဆံနေသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဂျပန်အစိုးရက ရန်ကုန်တ က္ကသိုလ် လူသားအရင်းအမြစ် ဌာနအတွက်

ထောက်ပံ့ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇ ဒသမ ၄ သန်း ကို မပေးဘဲ ဖျက်သိမ်းလိုက်သည်။
ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး အတွင်း : ဂျပန်စာနယ်ဇင်းသမား အသတ်ခံရသည့်ကိစ္စနှင့်
သံဃာတော် များ ကို ရက်စက်စွာ ဖြိုခွဲသည့်ကိစ္စတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ တိ ဘတ်ဘုန်းတော်
ကြီး ဒလိုင်းလားမားက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း : ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြနေသော သံဃာ တော် များ ထံ
ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သ၍ စစ်ခေါင်းဆောင်များ လုပ်ရပ်ကို ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ အမေရိ
ကန်သမ္မတ ဂျော့ချာရှ်ကလည်း ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒင် ဘရောင် နှင့် အတူ အမေရိကန်၊
အီးယူ တို့မှ မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်တို့အား စီးပွားရေး ပြစ်ဒဏ်ခတ် အရေး ယူရန်
တောင်းဆိုကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်း :ရေး မှူး ချုပ်ကလည်း မြန်မာဗိုလ်ချုပ်
များ အား ပိုမိုဖိအားပေးနိုင်ရန် အထူးသံတမန် အိဘရာဟင် ဂမ်ဘာရီကို မြန်မာနိုင်ငံ
စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၀၇ နိုဝင် ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် လုလသမဂ္ဂ
အထွေထွေညီလာခံ ကော်မတီမှ မြန်မာပြည်သူတို့၏ လုံးဝငြိမ်းချမ်းသည့်
အစိုးရဆန်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲအား အစိုးရက အကြမ်းဖက် ဖြိုခွဲမှု ကို ပြစ်တင်ရှုတ် ချသည့်
ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အနောက်အုပ်စု အဆိုပြုသော ထိုဆုံးဖြတ်ချက် ကို
အိန္ဒိယက တရုတ်၊ ရုရှားတို့နှင့် အတူ ကန့်ကွက်မဲ ပေးခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ သံဃာတို့အပေါ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ နှိပ်ကွက်ဖြိုခွဲသည့်
မြန်မာစစ်ခေါင်း ဆောင် တို့ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချရန် အိန္ဒိယအား နိုင်ငံတကာက ဖိအားများ စွာ
ပေးကြသည်။ သို့တိုင် အောင် အိန္ဒိယက ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း မရှိ။ တရုတ်ကလည်း
မြန်မာစစ်အစိုးရအား ဆက်လက်ထောက်ခံ နေခဲ့သည်။ ထိုအခါ အနောက်မီဒီယာများ က
အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်ကို ပြစ်တင် ရှုတ်ချကြသည်။ အိန္ဒိယက တရုတ်ဩဇာ
ကျယ်ပြန့်လာနေသည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်သည့်ပြင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ရေနံနှင့် သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ကို
ငမ်းငမ်းတက်လိုချင်နေသည်။ ထိုအကြောင်းကို The Economist ၏ ၂၀၀၇ စက်တင်ဘာ
၂၇ ရက်ထုတ်စာစောင်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အိန္ဒိယတွင် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်တို့အား ပြစ်တင်ရှုတ်ချသည့် ဆန္ဒပြပွဲများ
အရှိန်တက်မ လာအောင် အာဏာပိုင်များ က ထိန်းချုပ်ထားသည်။ မြန်မာဘုန်းကြီးများ နှင့်

နိုင်ငံရေး ခိုလှုံသူများ အဖြစ်သဘောသာ လုပ်ခွင့်ရသည်။ သွေးစည်းညီညွတ်မှု ပြန်ရန် ပူးပေါင်းပါဝင်သည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သား အရေအတွက်မှာ မဆိုစလောက်သာ ရှိသည်။ မြန်မာ့အရေး ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသားအရေအတွက်မှာ မဆိုစလောက်သာ ရှိသည်။ မြန်မာ့အရေး ကို အိန္ဒိယမီဒီယာက အနောက်မီဒီယာကဲ့သို့ လူထုစိတ်ဝင်စားအောင် သတင်းပေးခြင်းမရှိ။ သို့ ဖြစ်ရာ အိမ်နီးချင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာ ဖြစ်နေ သည်ကို မသိကြသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံသား အတော် များများ ရှိနေကြသည်။ အိန္ဒိယ အရှေ့မြောက် အထူးသဖြင့် မီဇိုရမ်တွင် နေထိုင်ကြသူတို့ကသာ မြန်မာစစ်အစိုးရ ရက်စက်သည့် တကယ့်အ ဖြစ်မှန်များ ကို သိကြရသည်။ သိရသည်ကလည်း ဖိနှိပ်မှု ဒဏ်မခံနိုင်ကြသည့် ဒုက္ခသည် ပေါင်းများစွာ ပြေးဝင်ခိုလှုံလာသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခသည်တို့က သူတို့အား မြန်မာအာဏာ ပိုင်များ က အစိုးရထောက်ခံသည့် ဆန္ဒပြပွဲများ ၌ အတင်းပါဝင်ခိုင်းကြောင်း၊ မပါလျှင် ပြစ်ဒဏ်ခတ် နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းတာမျိုး ပင် ရှိကြောင်း မီဒီယာသမားများ ကို ပြန်ပြောပြကြသည်။

မြန်မာ့အရေး ကျွမ်းကျင်သူတို့၏ ဆွေးနွေးပဲ အနည်းငယ်မျှကို အိန္ဒိယရုပ်မြင်သံကြား ဌာန များ က ထုတ်လွှင့်ပြသသည်။ ထုံးစံအတိုင်း ဆန့်ကျင်ဘက် အမြင်နှစ် မျိုး ကို ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်း သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ စက်တင်ဘာ ၂၇ နေ့က ထုတ်လွှင့်သော အစီအစဉ်တစ်ခုမှ ရေတပ်စစ်ဦးစီးချုပ်ဟောင်း ဗစ်ရှန်း ဘာဂဝပ်နှင့် ဒေလီရှိ မန္တိမ သတင်းဌာန အယ်ဒီတာချုပ် စိုးမြင့်တို့ ဆွေးနွေးခန်း ဖြစ်သည်။ စိုးမြင့်မှာ ၁၉၉၀ မှစ၍ ပြည်ပတွင် ခိုလှုံနေထိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၈ မြန်မာတနိုင်ငံလုံး လူထုအုံကြွမှု ကြီး ပေါ်ပေါက်စဉ် စိုးမြင့်မှာ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး ဘာသာကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဆည်းပူးနေသူ ဖြစ်သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာ သော အခြား ကျောင်းသား များ ကိုပင် သူလည်း ပညာရေး ကို ကျောခိုင်းကာ ပြည်ပသို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံခဲ့သည်။ အခြား မြန်မာ ကျောင်းသားနှစ် ယောက် နှင့် အတူ အင်တာနက်မှ သတင်းဖြန့်ချိပေးသည့် “မန္တိမ” သတင်းဌာန ကို သူတည်ထောင်သည်။ သူတို့တည်ထောင်ခါစက ရုန်းကန်ရသည်များ ကို ကျမ စောင့်ကြည့်နေ ခဲ့သည်။ သူတို့တွင် အခြားသူတဦး လက်ဆောင် ပေးထားသည့်

ခရီးဆောင် ကွန်ပျူတာလေးတလုံးသာ ရှိသည်။ ဖုန်းလိုင်းအတွက် မတတ်နိုင်သဖြင့် အင်တာနက်ကို မိုဘိုင်းဖြင့် ချိတ်ထားရသည်။ အခု သူတို့ “မရွှေမ” မှာ နိုင်ငံတကာက အရေးတယူ ရှိနေသည့် သတင်းဌာနကြီး ဖြစ်နေလေပြီ။ မြန်မာပြည်အတွင်း : အပါအဝင် ငါးနိုင်ငံမှနေ၍ သတင်းများ ကို နေ့စဉ်ဖြန့်ချိလျက် ရှိသည်။ သူတို့ ကြိုးစားမှု ကို နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ဆုတံဆိပ်များ စွာ လည်း ရရှိသည်။ ထိုဆုများ တွင် International Press Institute မှ ဂုဏ်ပြုသော “လွတ်လပ်သော မီဒီယာ လမ်းပြ” (Free Media Pioneer) ဆုလည်း ပါဝင်သည်။ အတော်ပင် ဂုဏ်ယူစရာကောင်းသည့်ဆု ဖြစ်သည်။ ရွှေဝါရောင် တော်လှန်ရေး အတွင်း : ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အိမ်ရှေ့မှ သံဃာတော် များ ကြွချီဖြတ်သန်း စဉ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အိမ်ထဲမှထွက်၍ ဂါရဝပြု ရှိခိုးကန်တော့သည်။ ထိုသို့ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ မမျှော်လင့်နိုင်သော သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်ကို “မရွှေမ” သတင်းဌာန တစ်ခုတည်းကသာ မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့ တနေ့တည်းမှာပင် “မရွှေမ” သို့ ဝင်ကြည့်သူပေါင်း ငါးသောင်းကျော် ရှိလေသည်။ သို့သော် “မရွှေမ” ၏ အရေးပါသော ထိုမှတ်တမ်းကို အိန္ဒိယ ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကျမတို့ မကြည့်လိုက်ရပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြမ်းတမ်းစွာ ဖိနှိပ်ဖွဲ့ခွဲမှု များ ရပ်တန့်ရန် အိန္ဒိယက မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့ အား ဖိအားပေးဖို့ အမေရိကန်၊ ဩစတြေးလျနှင့် ထိုင်းတို့က တောင်းဆိုထားသည်။ ဤကိစ္စအပေါ် မည်သို့ရှုမြင်သနည်းဟု “မရွှေမ” စိုးမြင့်နှင့် ရေတပ်ဦးစီးချုပ်ဟောင်းတို့အား ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်မှူးက မေးရုံသာ မေးခဲ့သည်။ ဗစ်ရိနူး ဘာဂီဝပ်က လူထုဆန္ဒပြမှု များ သည် လောင်စာဆီ ဈေးနှုန်းမြင့်တတ်မှု အတွက် ကန့်ကွက်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး မြန်မာစစ် အစိုးရကို ဆန္ဒပြခြင်းမဟုတ်ဟု သူထင်ကြောင်း ပြန်ဖြေသည်။ လက်နက်မပါ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြနေသည့် သံဃာတော် များ ကို လက်နက်ကိုင်စစ်သည်များ ဖြင့် သတ်ဖြတ်ဖွဲ့ခွဲသည့်လုပ်ရပ်ကို အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း မှာပင် မကျေနပ်မှု များ ဖြင့် ပြစ်တင်ရှုတ်ချနေချိန်တွင် ဗစ်ရိနူးဘာဂီဝပ်၏ အမြင်ကို ကျမ အံ့အားသင့်မိတော့သည်။ တရုတ်သည်ပင်လျှင် မြန်မာ ဗိုလ်ချုပ်တို့အား ဖိအားပေးကြောင်း စိုးမြင့်က ထောက်ပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ သံတမန် ဂမ်ဘာရီကို စစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့

အတိုက်အခံများ နှင့် စတင် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရန် တရုတ်က ပြောကြားပေးမည် ဟု စိုးမြင့် ပြောသည်ကိုလည်း ရုပ်မြင်သံကြားမှ ကြည့်လိုက်ရသည်။

ထိုအစီအစဉ်တစ်ခုလုံးကို ရုပ်မြင်သံကြားတွင် ကျမ စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ ဤကိစ္စများ က လွတ်လပ်မှု အတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရင်း အိန္ဒိယ အကျဉ်းထောင်များ တွင် ဆယ်စုနှစ် တခုကျော် ဘဝပျက်နေရသူ မြန်မာ ၃၆ ဦး၏ ကံကြမ္မာကို မည်သို့များ ပြောင်းလဲစေနိုင်မည် နည်းဟု ကျမ သိချင်နေမိသည်။ မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီအရေး တွင် နိုင်ငံတကာက သွေးစည်းညီညွတ်သည်။ ဤသို့ သော သွေးစည်းညီညွတ်မှု ကို မြန်မာ ၃၆ ဦး လွတ်မြောက်ရေး အတွက် ကျမတို့ လှုပ်ရှားရာတွင် လည်း အသုံးပြုပေးစေချင်ပါသည်။

ယခု စာရေး နေချိန်၌ ကျမအမှု သည်များ ကို ကိုလိုကတ္တားရှိ ပရက်စိဒန်စီထောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သူတို့အမှု ကိုလည်း စတင်ခဲ့ပါပြီ။ အပြစ်မရှိသဖြင့် သူတို့ကို တရားသူကြီးက တရားသေ လွှတ်မည် ဟု ကျမတို့ ထင်ထားသည်။ သို့သော် ထိုတရားသူကြီးကို အခြားတရားရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်။ တရားသူကြီးအသစ် အစားထိုးမပေးသဖြင့် ၂၀၀၇ စက်တင်ဘာမှစ၍ ခြောက်လကြာသည်တိုင် တရားစီရင်မှု မရှိဘဲ ဖြစ်နေသည်။ အမှန်စင်စစ် ဗဟိုတရားရုံးက နောက် တကြိမ် ရုံးချိန်းကို တရားရုံးတက်သော နေ့မှာပင် ဆုံးဖြတ်သည့် ပုံစံ (day to day basis) မျိုး ဖြင့် ကြားနာစစ်ဆေးရန် ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြီး ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယတွင် ရွေ့ဝါရောင် တော် လှန်ရေး ကို ထောက်ခံပုံမရသည်မှာ သေချာသည်။ ထို့ပြင် အိန္ဒိယတွင် အဖမ်းခံနေရသည့် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာတို့အား တရားမျှတစွာ စီရင်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း အပါအဝင် သူတို့၏ အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေး များ ငြင်းပယ်ခံနေရသည်ကို အိန္ဒိယအစိုးရက အလေးအနက် သိပ်ထားပုံမရသည် ကလည်း သေချာလှသည်။

အိန္ဒိယ ရေတပ်စစ်ဦးချုပ်ဟောင်း ဗစ်ရှ်နူးဘာဂဝပ်က မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားမှု များ အပေါ် ဘာကြောင့် သဲသဲမဲမဲဆန့်ကျင်နေရသလဲဟု မေးစရာ ဖြစ်နေသည်။ အကယ်၍ အိန္ဒိယအ သိုင်းအဝိုင်း တစ်စုက ရွေ့ဝါရောင် တော် လှန်ရေး ကို အားပေးထောက်ခံသည့်သဘောမျိုး ထားရှိလျှင် ယင်းကို အနောက်အုပ်စု

အားပေးထောက်ခံသော လှုပ်ရှားမှု ဟု ဗစ်ရှီနူး ဘာဂ်ဝပ်က အလေးအနက် ယူဆပေးလိမ့်မည် ။ ကျမ သူ့အမြင်ကို အလွယ်တကူ မငြင်းနိုင်သေးပါ။National Endowment for Democracy (NED) က ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး ကို နောက်ကွယ်မှ တက် တက်ကြွကြွ အားပေးထောက်ခံသည်ဟု CNN က ၂၀၀၇ စက်တင်ဘာ၌ သတင်းထုတ်လွှင့်ဖူး သည်။ ဤသတင်းမှာ မှား :ကောင်းမှား :နိုင်သည်။ ဒီမိုကရေစီအရေး အတွက် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ရန် NED ကို အမေရိကန် အောက်လွှတ်တော် ဥပဒေဖြင့် ၁၉၈၃ မှစ၍ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၄ ထိ အမေရိကန် အစိုးရမှာ သာ အပြည့်အဝ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ လုံခြုံရေး ကျွမ်းကျင်သူ ရာမန် (ဗီ. Raman) က NED သည် မြန်မာစစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သည့် အီလက်ထရောနစ် လှုပ်ရှားမှု များ (ဥပမာ - အီလက်ထရောနစ် ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည့် ကွန်ပျူတာနှင့် အင်တာနက်ကို အသုံးပြု ဆက်သွယ်ခြင်း) ကို အဓိကအားဖြင့် ထိုင်းနှင့် အိန္ဒိယကို အခြေစိုက်၍ လမ်းညွှန်နေခဲ့သည်ဟုဆို သည်။ “ရာစုစစ်ပွဲ” (A Century of War) နှင့် “မြောက်အမေရိကန်သားတို့၏ ရေနံ နိုင်ငံရေး ” (Anglo-American Oil Politics) ကို ရေး သားခဲ့သူ ဝီလျံအန်ဂါဒါးလ် (F. William Engdahl)က Global Research Website တွင် “ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု များ နောက်ကွယ်မှ ဒေသန္တရ နိုင်ငံ ရေး ” (The Geopolitics behind the Protest Movement) ဆောင်းပါးကို ၁၅၊ ၁၀၊ ၂၀၀၇ နေ့က ရေး သားဖော်ပြခဲ့သည်။ ယင်းဆောင်းပါး၌ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး သည် အခြားနိုင်ငံများ မှ အစိုးရ (စနစ်) ပြောင်းလဲလိုသော အမေရိကန်အစိုးရ၏ အားပေးကူညီမှု ဖြင့် စနစ် တကျစီစဉ်ထားသော ဟန်ချက်ညီ လှုပ်ရှားမှု ဟု ရေး သားထားသည်။ သူ့စာတွင် ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး လှုပ်ရှားသူတို့သည် ဆန္ဒပြရုံသာ ပြုပြီး လူစုခွဲလိုက်ကြသည်ဟု ရေး ထားသည်။ ဆန္ဒပြလိုသူ သံဃာတော် တို့က အင်အားပိုကောင်းလာအောင် အခြားသံဃာတော် များ ကို စုစည်း လျက် ဆန္ဒပြကြသည်။ အစိုးရ အတိုက်အခံအဖွဲ့များ အချင်းချင်း အင်တာနက်ကို အသုံးပြု၍ ၁ လော့ဂ် (blog) များ ၊ SMS မိုဘိုင်းဖုန်းစာအဆက်အသွယ်လုပ်ကာ ချိတ်ဆက် သတင်းဖြန့်ကြ သည်။ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမည် အုပ်စုများ တွင် စနစ်တကျစီစဉ်မှု များ ရှိပြီး အင်အားဖြန့်ကျက်လျက် ပိုထိရောက်သော နည်းလမ်းများ ဖြင့် လှုပ်ရှားကြသည်။

အိန္ဒိယ လုံခြုံရေး ကျွမ်းကျင်သူ ရာမန်သည် ဗျူဟာရေး ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ ပြည်ပ ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီတစ်ခု ဖြစ်သော (RAW) မှ သုတေသနနှင့် ပိုင်းခြားသုံးသပ်သူ အဖွဲ့ဝင်ဟောင်း ဖြစ်သည်။ NED ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံကို အကြမ်းရေး သားရာတွင် အယ်လန် ဝိန်းစတီနီး (Allen Weinstein) က “ဒီကနေ့ ကျနော်တို့ လုပ်နေတာတွေ ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅ နှစ် က လျှို့ဝှက်လှုပ်လှုပ် လုပ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။ NED ဆိုတာ အရင်တုန်းက CIA ပါပဲ။ NED ရဲ့ ပစ်မှတ်ထားခံရတဲ့ အစိုးရတွေ ၊ လူပိရှားမှု တွေ မှာ မတည်မငြိမ် ဖြစ်စေဖို့ပါ” ဟု ရေးသားထားသည်။ ယင်းကို ကိုးကားလျက် အိန္ဒိယ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေး အကြံပေးဘုတ်အဖွဲ့က NED အကြောင်း ရေး သားပြုစုသည်။ (South Asia Analysis Group Paper, 4 April 2000)

၂၀၀၇ အောက်တိုဘာတွင် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနက လွှတ်တော် သို့ လူ့အခွင့်အရေး နှင့် ဒီမိုကရေစီ ရန်ပုံငွေမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ခြောက်သိန်းကို “မြန်မာ့အရေး အထူးရန် ပုံငွေ” (Special Burma fund) သို့ လွှဲပြောင်းရန် စီစဉ်ထားသည်ဟု တရားဝင် အသိပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရ (စနစ်) အပြောင်းအလဲကို ကူညီရန် ၂၀၀၃ မှစ၍ NED က အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ် သန်းခွဲ နှစ် စဉ် ထုတ်ပေးပြီးကြောင်းလည်း သိရသည်။ အဆိုပါရန်ပုံငွေထဲက အဓိက အတိုက်အခံ ခေါင်းဆောင်များ ၊ အတိုက်အခံ မီဒီယာတို့ကို ထောက်ပံ့သည်လည်း ရှိသည်။ အင်တာနက်ပေါ်တွင် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး များ လုပ်ဖို့ စည်းရုံးရာတွင် လည်း အသုံးပြုသည်။ အချို့ မှတ်တမ်းများ အရဆိုလျှင် အတိုက်အခံအဖွဲ့များ သို့ ထောက်ပံ့ရာတွင် ပါဝင်သည့် Open Society Institute (တည်ထောင်သူ George Soros) ကိုလည်း NED က ရန်ပုံငွေပေး သည်။ ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး ကို ထိုင်းနိုင်ငံ ချင်းမိုင်ရှိ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန် ရုံးက ထောက် ခံပြီး အနောက်အုပ်စု သံရုံးများ ကလည်း ထောက်ပံ့ပေးကြသည်။

၁၉၈၉ ဆီက နီကွာရာဂွာနိုင်ငံတွင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ဆန်ဒီနစ္စတာ

(Sandinista)မှ ဒန်နီ ယယ် အိုတေးဂါး (Daniel Ortega) ရွေးကောက်ပွဲ မနိုင်စေရန်
ထိုစဉ်က အမျိုး သမီး သမ္မတလောင်း ဗိုင်အိုလက်တာ ချာမိုရို (Violeta Chamorro) အား
အမေရိကန်ဒေါ်လာသုံးသန်း ထောက်ပံ့ခဲ့သည်မှာ NED ဖြစ်ကြောင်း ရာမန်ကပင် ရေး
ခဲ့သည်။ ကျမ မှတ်မိနေသေးသည်။ ၁၉၉၀ နီကွာရာဂွာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အိုတေးဂါး
ရှုံးနိမ့်သွားသော အခါ ဝမ်းသာလွန်းသဖြင့် မျက် ရည်များ ပင် ကျအောင်
ကျမအော်ဟစ်မိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ကျမသည် အင်ဖား (Tmphal) ရှိ မဏိပူရ နှစ်
ခြင်းခရစ်ယာန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းရှိ Evangelical Union မှ အခန်းဖော်နှင့် အတူတွဲ
နေရသည့် အခန်းထဲတွင် တဦးတည်း ထိုင်နေသည်။ ထိုနေရာက နာဂရွာသားများ အပေါ်
အိန္ဒိယ စစ်တပ်က လူ့အခွင့်အရေး ချိုး ဖောက်မှု အတွက် နာဂအမှု သည်များ ဘက်မှ
ရှေ့နေလိုက်ပေးရန် ကျမရောက်နေသည်။

ကျမ နှစ် ခြင်းခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်များ ကို မနှစ်သက် လှပါ။
သမ္မာကျမ်းစာအုပ်ကိုသာ လုံးဝမှန်သည်ဟု ယူဆနေကြသည့် ရှေးရိုးစွဲများ ဖြစ်ကြသည်။ မည်
သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ ခရစ်ယာန် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ ဖျက်ဆီးခံနေရခြင်းကိုတော့ ကျမ
လက်မခံနိုင်ပါ။ သူတို့ကဲ့သို့ပင် အိန္ဒိယ တွင် နာဂရွာသားများ သတ်ဖြတ် ခံနေရသည်။ နာဂ
မိန်းခလေးများ နှင့် အမျိုး သမီးများ မုဒိမ်းကျင့်ခံ နေကြရသည်။ နာဂအိမ်များ
ဖျက်ဆီးခံနေရသည်။ ထိုလုပ်ရပ်များ က အိန္ဒိယ၏ ဒီမိုကရေစီတည် ဆောက်ရေး
နည်းလမ်းကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ကျမ မထင်ပါ။ NED က သူတို့အား အဓိက
ထောက်ခံသူတို့မှာ ရှေးရိုးဝါဒီတက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ ဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံထားသည်။ သို့သော်
ထို ဒေသတွင် ကိုးကွယ်သူတို့ထဲမှ အထောက်အပံ့ များများ စားစား မရသော ခရစ်ယာန်
ဘုရားရှိခိုး ကျောင်းတစ်ခုမှာ ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် NED ထောက်ပံ့မှု မရပေ။ NED က
လယ်ယာ အစွန်းရောက် များ နှင့် မျိုး ချစ်စိတ်လွန်ကဲသော အဖွဲ့အစည်းများ ကို
ထောက်ပံ့ပေးသော ရာဇဝင်ရှိသည်။ အကယ် ဤ NED က ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု များ
အတွက် ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့သည်ဆိုပါစို့။ ထိုကိစ္စသည် တရားဝင် ဖြစ်ရုံ လားဟု ဗစ်ရှီနူး
ဘာ့ဂ်ဝပ်က မေးခွန်းထုတ်သည်မှာ မှန်သည် ဆိုရမည် လော။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် : ဒီမိုကရေစီ လိုလားသည့် လှုပ်ရှားမှု များ ကို ထောက်ခံရန် အမေရိကန်နှင့် သူ့ မဟာမိတ်များ က ဘာကြောင့် များ သိပ်စိတ်ဝင်စားနေရသနည်း။ မြန်မာပြည်သူများ နစ်နာဆုံး ရှုံး ခံစားနေရခြင်းများ အတွက် သူတို့နှလုံးသားများ သွေးထွက် နာကျင်နေသည်ဟု တွေ့ထင်ရ လောက်အောင် ကျမက ယုံလွယ်မည် တော့ မဟုတ်ပါ။ တကယ်တော့ ဒီမိုကရေစီ၊ တရားမျှတမှု နှင့် လူ့အခွင့်အရေး များ ကို အမေရိကန် ကိုယ်တွယ်ဖြေရှင်းရမည် ကိစ္စများ အဖြစ်ကြွေးကြော်နေ သည်မှာ အမေရိကန်က အရပ်ဘက် ပြည်သူတို့အပေါ် သိပ်ဂရုမစိုက်လှပါ။ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် အီရတ်ကို အမေရိကန်က ကျူးကျော် သိမ်းပိုက်လိုက်သည်ကို ကြည့်ရုံဖြင့် သက်သေလုံလောက် သည်။

ယခုအချိန်တွင် အမေရိကန်သည် ပါရှင်ပင်လယ်ကွေ့မှ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ထိ ရှည်လျားသော ရေလမ်းကြောင်းကို စစ်ရေး အရ ထိန်းချုပ်ရန် လိုလာလေပြီ။ ယင်း၌ ဗျူဟာအကျဆုံး ကမ္ဘာ့ ရေလမ်းကြောင်း တစ်ခု ဖြစ်သော မလက္ကာ ရေလက်ကြားလည်း ပါဝင်သည်။ မလေးရှားနှင့် စင်္ကာပူကြားရှိ ကျဉ်းမြောင်းလှသော ထို ရေလက်ကြားမှဖြတ်၍ ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးများ နေ့စဉ် ရေနံစည်ပေါင်း ၁၂ သန်း သယ်ဆောင် ဖြတ်သန်းလေ့ရှိသည်။ တရုတ်နိုင်ငံမှ ရေနံတင်သွင်းသမျှ ၈၀ ရာနှုန်းကျော်မှာ မလက္ကာ ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ရသည်။ အမေရိကန်က ၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်ကတည်းက ထိုဒေသကို စစ်ရေး အရ လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းများ မှာ မလက္ကာ ရေလက်ကြားနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိရာ အမေရိကန်၏ ရေကြောင်းဆိုင်ရာ စစ်ရေး ဗျူဟာတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို မ ဖြစ်မနေ ထည့်သွင်းလာရတော့သည်။

ဤကိစ္စအားလုံးကို ခြုံငုံလျက် ကျမ၏ အမူ သည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာ ၃၆ ဦး အနောက်အုပ်စု ကြိုးဆွဲရာကရသည့်ဘဝသို့ ရောက်နေပြီလားဟု မေးစရာ ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့ ဆိုလျှင် သူတို့အား ဘာကြောင့် မထောက်ပံ့ကြသနည်း။ သူတို့တွင် အဝတ်အစားနှင့် သွားတိုက် ဆေး၊ ဆပ်ပြာ အစရှိသော အခြေခံလူသုံးပစ္စည်းများ ဝယ်ရန်ပင် ငွေမရှိပေ။ သူတို့အများစုမှာ မြန်မာပြည် ကျေးရွာများ မှ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ ဖြစ်ကြသည်။

အချို့မှာ သံဃာတော်များ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့အားလုံးနီးပါးလောက်၏ တဦးချင်းအကြောင်းများကို ကျမ စာရေးခဲ့ဖူးသဖြင့် စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် သူတို့မည်သို့ခံစားရကြောင်း ကျမ သိနေသည်။ သူတို့အိမ်များဖျက်ဆီးခံရသည်။ ရွာကို လုယက်ပြီး မီးရှို့ခံရသည်။ လမ်းများ၊ စတုရန်းစခန်းများ ဆောက်လုပ်ရန် သူတို့ရွာမှလူများ ပေါ်တာဆွဲခံရပြီး အဓမ္မလုပ်အားခိုင်းစေခံရသည်။ သူတို့ဖခင်များ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံရသည်ကို မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ သူတို့အမများ၊ ညီမများ မုဒိန်းကျင့်ခံရသည်ကိုပင် တွေ့မြင်ခဲ့ရဖူးသည်အထိ ရက်စက်မှုများကို ကြုံတွေ့ခံစားခဲ့ရသူများ ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများက လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများကို အမှန်တကယ် ကူညီသည်ဆိုလျှင် UNHCR က သူ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အတွင်း မှနေ၍ ကျမ၏အမှုသည်တို့အား ဘာကြောင့် ဒုက္ခသည်အဖြစ် အသိအမှတ်မပြုသနည်း။ သူတို့ပေးလာသော အကြောင်းပြချက်မှာ ထိုမြန်မာတို့က လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်မှုတွင် ပါဝင်နေသောကြောင့် ဟုဆိုသည်။ အကြောင်းပြချက်မှာ မှန်ပါသည်။ မြန်မာ ၃၆ ဦးကလည်း လက်နက်ကိစ္စကို မငြင်းပါ။ သို့သော် အနောက်နိုင်ငံများကိုယ်တိုင်က ၁၉၈၀ နှောင်းပိုင်းတွင် ပြည်ပသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာသော မြန်မာကျောင်းသားများကို စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပေးသည်။ ကျောင်းသားတပ်မတော်ကို ဖွဲ့စည်းစေသည်။ ထို့နောက် လက်နက်ပြန်ရုပ်သိမ်းကာလ အခွင့်အရေးများကို သင်ကြားပေးပြန်သည်။ အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံအတော်များများက သူတို့၏ နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် ဥပဒေများကို ဖောက်ဖျက်ကာ လက်နက်ကိုင် ကျောင်းသားတပ်မတော်မှ အဖွဲ့ဝင်များကို ဒုက္ခသည် ခိုလှုံခွင့် ပေးခဲ့သည်။

သို့ဆိုလျှင် အိန္ဒိယက ထိုမြန်မာ ၃၆ ဦးကို ဘာကြောင့် ပြန်လွှတ်မပေးရသနည်း။ ကျမအမှုသည်အများစုမှာ ရခိုင်လူမျိုးများ ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် လက်နက်ကိုင်တပ်သားများလည်း ပါသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်သည်။ ရေကြောင်းကုန်သွယ်ရေး အရေးပါပုံများကို ရခိုင်သားတို့ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းကပင် သိထားကြပြီး ရိုးသားစွာ လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြသည်။ သို့သော် သူတို့ယနေ့အချိန်တွင် ပင်လယ်သူပုန်များ ဘဝ

ရောက်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ပင် သူတို့အား မြန်မာ ရေပိုင်နက်ထဲမှ ကိုကိုးကျွန်းပေါ်ရှိ တရုတ်ရေတပ်စခန်းကို ထောက်လှမ်းပေးရန် အိန္ဒိယ ထောက်လှမ်းရေး တို့က သိမ်းသွင်းခဲ့ကြ သည်။ ထိုရခိုင်သားတို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ဘက်မှ သူပုန်သတင်းများ ကိုလည်း အိန္ဒိယထောက်လှမ်းရေး သို့ ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ လောက်ကဆိုလျှင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ကောက်စ်ဘဇား (Cox's Bazaar) မှ အိန္ဒိယသို့ လက်နက်မှောင်ခို သွင်းလာသည်ကို အိန္ဒိယ လုံခြုံရေး တပ်များ က ရွှေ့ရောင် ငှက် (Golden Bird) စစ်ဆင်ရေး ဖြင့် ဖမ်းဆီးမိအောင် ထိုရခိုင်သား တို့ကပင် ကူညီပေးခဲ့ဖူးသည်။ အမှန်စင်စစ် ထို ရခိုင်သားတို့သည် အိန္ဒိယထောက်လှမ်းရေး တို့ အတွက် ယုံကြည်အားကိုးရသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်ပ ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီ ဖြစ်သော (RAW) မှ အရာရှိကြီးတဦးက ထိုမြန်မာ ၃၆ ဦးသည် လွတ်လပ်ရေး အတွက် တကယ် တိုက်ပွဲဝင်သူများ ဟု သတင်းစာဆောင်းပါး ရေး ခဲ့ဖူးသည်။

ကျမ ပထမဦးဆုံး ကသိကအောက် ဖြစ်ရသည့်ကိစ္စကို အတိအကျဖော်ပြပါမည် ။ ထိုရခိုင် သားတို့မှာ အိန္ဒိယ ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီများ အတွက် အလုပ်လုပ်ပေးခဲ့ရုံမက နာဂမျိုး ချစ် သူပုန်များ ကို ဖမ်းဆီးရာတွင် လည်း အဓိက စွမ်းဆောင်ပေးခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ အရှေ့ မြောက်ဘက်ရှိ ကျမ မိတ်ဆွေများ က ထိုရခိုင်သားတို့အမှု အတွက် ကျမရှေ့နေလိုက်ပေးသည်ကို အတော် ပင် စိတ်မချမ်းမသာ ရှိခဲ့ရသည်။ ထိုရခိုင်သားတို့သည် လွတ်လပ်ရေး ရပြီး နောက်ပိုင်း အိန္ဒိယတွင် အကြီးဆုံး လှည့်စားသတ်ဖြတ်သည့် ပဋိပက္ခ၌ ဓားစာခံ ဖြစ်လာရသူများ ဖြစ်သည်။ ထို သို့ ဖြစ်ခဲ့ရသည့်တိုင်အောင် ကျမနှင့် အတူ လူ့အခွင့်အရေး အတွက် လက်တွဲ တိုက်ပွဲဝင်ကြသူ မိတ်ဆွေတို့က သူတို့အပေါ် သွေးစည်းညီညွတ်ကြောင်း ပြရန် တွန့်ဆုတ်ဆုတ် ဖြစ်နေကြသည်။ အဆိုပါ ပဋိပက္ခမှာ အန္တမန်နှင့် နီကိုဘာကျွန်းစုရှိ လန်းဖော (Landfall) ကျွန်းစုတွင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့က မြန်မာလူမျိုး ခြောက်ဦးသနတ်ဖြင့် ပစ်သတ်ခံရသည်။ ထို ရခိုင်သားတို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ အတော် ပင် ကိုးကွယ်ကိုင်းရှိုင်းသူများ ဖြစ်သည်။ ရခိုင်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် Arakan ဟု

အစဉ်အလာအားဖြင့် သုံးနှုန်းခဲ့ကြသော်လည်း မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ် များ က Rakhine ဟု ပြန်ပြင်ခဲ့သည်မှာ မကြာသေးပါ။

ကျမ အမှု သည်အများစုမှာ ရခိုင်များ ဖြစ်သည်ဟု ပြောခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုသူတို့ထဲမှ ၁၁ ဦးမှာ ကရင်များ ဖြစ်သည်။ ထိုကရင်တို့မှာ ကေအန်ယူ (KNU - Karen National Union) မှ ဖြစ်သည်။ ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရှည်ကြာဆုံး လက်နက်ကိုင်တော်လှန်နေသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ ဇာတ်လမ်းမှာ ဒဏ္ဍာရီဆန်လှသည်။ သူတို့နိုင်ငံရေး က ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို လက်မခံသဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများ နှင့် မဟာမိတ်လုပ်သည်။ ဤအချက်ကို ကျမ လက်ခံနိုင်သလား အသေအချာ မပြောနိုင်ပါ။ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတို့လိုပင် သူတို့လည်း လွတ်လပ်သော ကရင် ပြည်နယ် ထူထောင်ရန် တော်လှန်နေခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ ဇာတ်လမ်းမှာ ဒဏ္ဍာရီဆန်လှသည်။ သူတို့နိုင်ငံရေး က ကွန်မြူနစ်စနစ်ကို လက်မခံသဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများ နှင့် မဟာမိတ်လုပ်သည်။ ဤအချက်ကို ကျမ လက်မခံနိုင်သလား အသေအချာ မပြောနိုင်ပါ။ ရခိုင်တိုင်းရင်းသားတို့လိုပင် သူတို့လည်း လွတ်လပ်သော ကရင်ပြည်နယ် ထူထောင်ရန် တော်လှန်နေခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ၁၉၈၈ တွင် မြန်မာစစ်တပ်မှ အာဏာသိမ်းလိုက်သော အခါ သူတို့သည် အခြားတိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ နှင့် အတူ လူများစုမြန်မာများ နှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အဆိုးဝါးဆုံး အာဏာရှင် ဖြစ်သည့် မြန်မာစစ်အာဏာပိုင်တို့အား တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်မည့် စုပေါင်း တပ်ဦး (joint front) ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြသည်။ သူတို့အားလုံး ဒီမိုကရေစီအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြ သည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေး အတွက် သူတို့အား အန္တိယက အစပိုင်းတွင် ကူညီပေးခဲ့သော်လည်း ၁၉၉၀ ဝန်းကျင် အလယ်ပိုင်းနှစ် များ အရောက်တွင် မြန်မာ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ခေါင်းဆောင်တို့အား ကူညီရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အန္တိယဘက်က ရုတ်တရက် မူ ဝါဒ ပြောင်းလဲသွားရသည်ကို ဒီမိုကရေစီ တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာများ နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

အန္တိယ နိုင်ငံခြားရေး ပေါ်လစီ ကျွမ်းကျင်သူတို့က ထိုသို့ပေါ်လစီ

ပြောင်းလဲသွားရသည့် အကြောင်းရင်းကို ထောက်ပြသည်။ အိန္ဒိယ မြန်မာဗိုလ်ချုပ်တို့အား ထောက်ခံခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ တွင် တရုတ် ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု ကို လျော့ပါးစေမည် အပြင် ရခိုင်ပြည်နယ်ဘက်တွင် တွေ့ရသော သဘာဝဓာတ်ငွေ့သိုက်များ ၌ အိန္ဒိယ အစုရှယ်ယာ ရနိုင်ရေး ကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေသည် ဆိုသော အချက် ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့ မဟာမိတ် ဖြစ်သွားလျှင် မြန်မာစစ်ဗိုလ် ချုပ်တို့အား သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ နားချပေးလိမ့်မည် ဟုလည်း အိန္ဒိယက မျှော်လင့်ထားသည်။ ထို့နောက် အိန္ဒိယအရှေ့မြောက်ဘက်မှ သူပုန်များ ကို နှိမ်နင်းရေး နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် သို့မဟုတ် ဆေးဝါးများ ဝင်လာနေခြင်းကို ဖြတ်တောက်ရန် ကြိုးပမ်းရေး တွင် မြန်မာစစ်အစိုးရက အိန္ဒိယကို ကူညီပေးလာမည် ဟု တွက်ထားပုံရသည်။ သို့သော် အိန္ဒိယအစိုးရ၏ ထိုကဲ့သို့သော ဆုံးဖြတ်ချက် သည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာတို့အား ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားသည့်ကိစ္စနှင့် မည်သို့ပတ်သက်ပါသနည်း။

ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲဝင် မြန်မာတို့အရေးတွင် ခြံစားအကျင့်ပျက် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိက မည်သည့်အပြစ်မျှ အပေးမခံရဘဲ လွတ်နေအောင် ခွင့်ပြု ထားခြင်းနှင့် မည်သို့သက်ဆိုင်ပါသနည်း။ အမှန်စင်စစ် ဤကိစ္စသည် အဖြစ်မှန်များ ပေါ်သွားမည် ကို ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီက စိုးရိမ်နေရသော သာမန်မှုခင်းသာ ဖြစ်နိုင်စရာရှိသည်။ သို့သော် အဆိုပါ အိန္ဒိယထောက်လှမ်းရေး သမားသည် အိန္ဒိယထောက်လှမ်းရေး အတွက် ရော မြန်မာစစ်ဗိုလ်ချုပ်တို့ အတွက်ပါ အလုပ်လုပ်ပေးနေသော နှစ်ဖက်သူလျှို့ဝှက်နေခဲ့လျှင်မူ အဖြစ်မှန်ဒေါသကို လျော့ပါးစေရေး အတွက် အသုံးချစရာ ဖြစ်လာနိုင်သည်။

ကျမ၏ အမှုသည် ရခိုင်နှင့် ကရင်လူမျိုးတို့ဘက်မှ ရပ်တည်ရန် ပြဿနာမရှိသည့် တစ်ဦးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အသက် ၉၄ နှစ် အရွယ် အမျိုးသမီး ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း လက်ခံရှမ်း ဆဲဂါ (Lakshmi Sehgal) ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယတွင် ထောင်ကျနေသော မြန်မာများ အပေါ် သွေးစည်းညီညွတ်ကြောင်း ပြလိုစိတ်သူမှာ ကြီးမားလှသည်။ ဗြိတိသျှကိုလိုနီလက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေး အတွက် အိန္ဒိယသားတို့

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း : တိုက်ပွဲဝင်စဉ်က မြန်မာတို့က အိမ်ရှင်ဦးသစ္စာ ဖြင့် နွေးနွေးထွေးထွေး ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့သည်များ ကို သူ အမှတ်ရဆဲ ဖြစ်သည်။ လက်ခံရရှိမီ ဆဲဂါ ပို.ဘလဲတွင် အဖမ်းခံရသော မြန်မာများ အကျဉ်းထောင်တွင် ဘဝပျက်နေသည်ကို သတင်းကြားရသော အခါ သူတို့အတွက် သွေးစည်းညီညွတ်ရေး ကော်မတီကို စဖွဲ့ခဲ့သည်။ ကျမကိုလည်း ထို ကော်မတီတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ် အနည်းငယ်က သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဗိုလ်မှူး ကြီးဟောင်း လက်ခံရရှိမီ ဆဲဂါ ဝင်ပြိုင်ခဲ့သေးသည်။ သူက ခေါင်းဆောင်ကြီး ဆူဘတ်စ် ခန္တရာဘို.စ် (Subhas Chandra Bose) ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ထောက်ခံသူ ဖြစ်သော်လည်း လက်ဝဲပါတီများ အတွက် သမ္မတလောင်းအဖြစ် ဝင်ပြိုင်ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယတွင် လက်ဝဲနိုင်ငံရေး သမားတို့က ခန္တရာဘို.စ်ကို မည်သည့်အခါမှ ထောက်ခံခြင်းမရှိ၊ အကြောင်းမှာ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီတို့အား တိုက်ခိုက်စဉ်က ဘို.စ် က နာဇီဂျာမန် အကူအညီကို ယူခဲ့ဖူးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဖက်ဆစ်ဂျပန်၏ အကူအညီကိုလည်း ယူခဲ့သေးသည်။ ကျမတို့ခေတ်က ကွန်မြူနစ်မိဘတို့၏ သားသမီးများကဲ့သို့ ပင် ကျမသည်လည်း ခန္တရာဘို.စ်ကို ဘက်မှားသည်ဟု ယူဆရင်း ကြီးပြင်းလာခဲ့သည်။ မည်သူ့ကိုမှလည်း မမေးမိခဲ့ပါ။ နောက်ဆုံး အသက် ၉၄ နှစ် အရွယ် လက်ခံရရှိမီဆဲဂါကို တွေ့တော့မှ ခေါင်းဆောင်ကြီး ခန္တရာဘို.စ် ဘက်မှား-မမှားကို သိလာရသည်။ ယခုမြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရေးတွင် လက်ခံရရှိမီ ဆဲဂါကတော့ ရှင်းသည်။ အကျင့်ပျက် အဓမ္မဝါဒီ စစ်အစိုးရကို ဖယ်ရှားသည့် လှုပ်ရှားမှု၌ မြန်မာနိုင်ငံသားများ ဘက်က ပြတ်ပြတ်သားသား သူရပ်တည်သည်။ အိန္ဒိယအစိုးရ လက်ရှိရပ်တည်မှု အပေါ် သူက စိုးရိမ်မကင်းရှိပြီး အစိုးရအနေဖြင့် မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှု ကို ထောက်ခံ အားပေးရန် တာဝန်ရှိသည်ဟုလည်း သူကပြောသည်။

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ ဖြစ်သည့် အိန္ဒိယက ဘာကြောင့် အိမ်နီးချင်း အာဏာရှင်အစိုးရတရပ်ကို ထောက်ခံနေရသနည်း။ သည်မေးခွန်းကို မေးရင်း သည်စာကို ကျမ စရေးခဲ့သည်။ အိန္ဒိယက မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအရေးတွင် တွန့်ဆုတ်ဆုတ် ဖြစ်နေခြင်းကို ကျမ ရှင်းပြနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမှာ အနောက်နိုင်ငံများ

တာဝန်ယူထားသည့် လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်နေသော ကြောင့် ပင်။ စကား ကုန်ပြောရလျှင် အိန္ဒိယက အမေရိကန်နှင့် ခိုင်မြဲသော မဟာမိတ် လုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ရွှေဝါရောင် တော် လှန်ရေး စလိုက်သော အခိုက်အတန့်မှာ ပင် အမေရိကန်စစ်ဌာနချုပ် ပင်တဂွန် (Pentagon) က အမေရိကန် - အိန္ဒိယ ပူးတွဲ ရေတပ် စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှု များ လုပ်လိုက်သည်။ Malabar 7 ဟု အမည် ပေးထားသည့် အဆိုပါ စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှု တွင် သြစတြေးလျ ဂျပန်နှင့် စင်္ကာပူတို့မှ ရေတပ်များ လည်း ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်၏ အကျိုး စီးပွားကို တရုတ်က ခြိမ်းခြောက်နေပြီ ဆိုသည့် ယုံကြည်ချက်က မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ထားရှိသည့် အမေရိကန်၏ ပေါ်လစီကို လွှမ်းမိုးလျက် ရှိသည်။

ဤကိစ္စအားလုံးမှာ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေး သဘောတော့ ရှိသည်။ တစ်ခုချင်းစီကိုခွဲပြီး နားလည် အောင်လုပ်ဖို့ ကျမ စိတ်ပိုင်းဖြတ်လိုက်သည်။ တစ်ခုချင်း ရှင်းသွားပြီဆိုတော့မှ အားလုံးကို ပြန်စု လိုက်လျှင် ဖြေဖို့ခက်လှသည့် မေးခွန်းများ ကို ကျမဖြေနိုင်မည် ။ သို့သော် အဖြေတစ်ခုရရန် ကြိုး စားခြင်းမှာ စာတွေ . ခရီးကဲ့သို့ ဖြစ်မည် မဟုတ်ပါ။ လှေမလှော်တတ်သူကို လှေငယ်တစ်စီးနှင့် သမု ဋ္ဌရာထဲ ပစ်ချလိုက်သော အဖြစ်နှင့် အတော် လေး ဆင်တူနေမည် ဖြစ်သည်။ ဘာပဲ ဖြစ် ဖြစ် ကျမက လူ့အခွင့်အရေး အတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသော ရှေ့နေတဦးပီပီ ကျမအမှု သည်များ ကို ထောင်ထဲမှ ဆွဲထုတ်ရန် ကြိုး ပမ်းပါမည် ။ နိုင်ငံတကာ ဒေသန္တရ ပထဝီသုတေသနစာတမ်းမျိုး ကျမ ရေး မည် မဟုတ်ပါ။ အခုတော့ နှစ် ခြုံက်စရာ မရှိသည့် အံ့သြစရာများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု တွေ့လာရသည့် နိုင်ငံ ရေး လောကထဲ ရောက်နေပြီဟု ကျမ ခံစားရသည်။ အေးမြသည့် ညတညမှာ နွေးထွေးသော စောင်ကောင်းတထည်အောက် ကျမ လဲလျောင်း စာဖတ်နေမည် မဟုတ်ပါ။ သို့သော် စာတော့ ရေး နေပါမည် ။ စာကို ဘယ်လိုဆုံးရမည် ဒါမှမဟုတ် လုံးဝ အဆုံးသတ်လိုက်ရမလား ကျမ မသိပါ။